

JU Univerzitet u Tuzli
Filozofski fakultet

**STUDIJSKI PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA
SOCIJALNOG RADA**

(u primjeni od akademske 2021/2022. godine)

Tuzla, 2021. godine

Opće informacije

<i>1.1. Naziv studijskog programa</i>
Doktorski studij Socijalnog rada za sticanje akademskog stepena: <i>Doktor društvenih nauka/znanosti iz područja socijalnog rada</i>
<i>1.2. Nositelj studijskog programa</i>
Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli
<i>1.3. Vrsta studijskoga programa</i>
Poslijediplomski doktorski studij
<i>1.4. Način izvođenja studijskog programa</i>
Redovni
<i>1.5. Akademski/stručni naziv nakon završetka studija</i>
Doktor društvenih nauka/znanosti iz područja socijalnog rada

1. Naziv studijskog programa

Doktorski studij socijalnog rada za stjecanje akademskog stepena: *Doktor društvenih nauka/znanosti iz područja socijalnog rada*

2. Način realizacije studijskog programa

Nositelj studija je Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli – Studijski odsjek Socijalni rad.

U **I semestru** slušaju se dva obavezna predmeta (15 ECTS) i jedan izborni predmet (7 ECTS), čijim polaganjem se ostvaruje ukupno 22 ECTS. Izborni predmet se bira s Liste izbornih predmeta utvrđenih nastavnim planom i programom. U ovom semestru obaveza je polaznika da realizira samostalni istraživački rad iz oblasti socijalnog rada, a u okviru jednog predmeta sa liste predmeta koje sluša, dosljedno primjenjujući metode i tehnike socijalnih istraživanja. Polaznik izlaže samostalni istraživački rad pred studentima i nastavnicima studijskog odsjeka. Uspješnom realizacijom navedenog rada student ostvaruje 8 ECTS bodova.

U **II semestru** slušaju se dva obavezna predmeta čijim polaganjem se ostvaruje po 7 ECTS bodova, odnosno ukupno 14 ECTS. U drugom semestru polaznici, uz pomoć potencijalnog mentora, vrše izradu Nacrta istraživanja doktorske disertacije. U ovom semestru kandidat šalje prijavu, Nacrt istraživanja, svoju biografiju i bibliografiju, te biografiju i bibliografiju potencijalnog mentora na Vijeće dokorskog studija, koje imenuje komisiju. Komisija razmatra prihvatljivost prijedloga teme i određuje nastavnika (supervizora) koji je potencijalni mentor, koji će usmjeravati studenta kod pripreme projekta doktorske disertacije. Komisija piše izvještaj koji šalje Vijeću dokorskog studija. Nakon usvajanja Izvještaja od strane Vijeća dokorskog studija kandidat ostvaruje 10 ECTS. Učešćem u naučno-istraživačkom projektu polaznici ostvaruju 6 ECTS što dokazuju potvrdom o učešću u projektu.

U **III semestru** polaznici slušaju jedan obavezni predmet čijim polaganjem ostvaruju 7 ECTS. U ovom semestru, kandidat predaje Prijedlog projekta doktorske disertacije na ocjenu i odbranu. Uz prijedlog projekta kandidati predaju dokumentaciju u skladu sa Pravilnikom o III ciklusu. Vijeće dokorskog studija imenuje komisiju za ocjenu i odbranu projekta. Nakon

uspješne odbrane Prijedloga projekta doktorske disertacije kandidat ostvaruje 15 ECTS. Student je dužan da do početka V semestra izradi i pristupi odbrani projekta.

Na osnovu pozitivnog izvještaja komisije i odluke Vijeća studija, student može prijaviti temu doktorske disertacije. Prijava teme doktorske disertacije podnosi se NNV fakulteta. Na osnovu podnesene prijave NNV Organizatora studija predlaže Senatu Univerziteta sastav komisije za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata.

U ovom semestru polaznici imaju obavezu ostvariti 8 ECTS bodova na osnovu javnog prezentiranja prihvaćenog projekta doktorske disertacije studentima master studija na Univerzitetu u Tuzli, odnosno na nekom drugom javnom univerzitetu u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu.

U **IV semestru** polaznici slušaju jedan izborni predmet čijim polaganjem ostvaruju 7 ECTS. Izborni predmet se bira s Liste izbornih predmeta utvrđenih nastavnim planom i programom. Na osnovu rada na disertaciji polaznici pod nadzorom mentora ostvaruju ukupno 13 ECTS bodova. U ovom semestru polaznici na osnovu aktivnosti naučno istraživačkog rada ostvaruju 10 ECTS bodova izlaganjem rada na naučnoj konferenciji u zemlji ili inostranstvu.

U **V semestru** na osnovu rada na disertaciji polaznici pod nadzorom mentora ostvaruju ukupno 20 ECTS bodova, dok na osnovu aktivnosti istraživačkog rada ostvaruju 10 ECTS bodova objavljivanjem rezultata samostalnog naučnog istraživanja u odgovarajućoj recenziranoj naučnoj publikaciji.

U **VI semestru** se vrši odbrana doktorske disertacije na osnovu čega se ostvaruje 30 ECTS bodova.

Uporedo sa razvojem i institucionalnim jačanjem studija trećeg stepena na Univerzitetu u Tuzli, novim potrebama i novim trendovima u naučno-istraživačkom području socijalnog rada i sa iskustvima stečenim u toku realizacije doktorskog studija, odvijat će se razvoj i institucionalno jačanje Doktorskog studija „Socijalnog rada“. U tom cilju realizacija doktorskog studija će biti podložna evaluaciji.

U tom cilju realizacija doktorskog studija će biti podložna periodičnim evaluacijama.

Prva evaluacija bit će nakon završetka prvog semestra i ona će biti fokusirana na potrebu promjena vezanih za komunikaciju sa polaznicima i nastavnicima, komunikaciju između polaznika i nastavnika, faktora koji utječu na kvalitet nastavnog procesa, zadovoljstvo polaznika, nivo i kvalitet prezentiranih naučnih informacija i nivo uključenosti polaznika u proces.

Druga evaluacija bit će nakon drugog semestra i na njoj će se ponoviti pitanja iz prve evaluacije i procijeniti okupljenost uvjeta za ulazak u treći semestar odnosno za izbor izbornih predmeta te okvirno opredjeljivanje za istraživačko područje doktorskog rada.

Treća evaluacija bit će nakon završetka trećeg semestra a fokusirat će se na kritičku ocjenu stečenih iskustava u održavanju nastave te na vannastavne aspekte studija (uključenost studenata u istraživačke projekte, naučne skupove i druge oblike aktivnosti na temelju kojih prikupljaju ECTS). U okviru ove evaluacije ocijenit će se uvjeti za prelazak na mentorski rad (pripremu prijave i rad na izradi disertacije).

Na temelju nalaza iz prvih triju evaluacija kreirat će se prijedlog unapređenja doktorskog studija, koji će uključiti i stvaranje mogućnosti partnerskog povezivanja s drugim srodnim doktorskim studijima u Bosni i Hercegovini, regiji i šire.

Četvrta evaluacija bit će nakon petog semestra i ona će biti fokusirana na efikasnost i kvalitet mentorskog rada sa studentima.

Završna evaluacija bit će nakon prve odbrane doktorskog rada.

3. Uslovi upisa na studij

Pravo upisa na Doktorski studij Socijalnog rada imaju kandidati koji su:

- 1) nakon postdiplomskog magistarskog studija stekli diplomu: magistra nauka socijalnog rada.
- 2) nakon master studija stekli diplomu: magistra socijalnog rada.

Studij mogu upisati kandidati pod uslovom da su na prethodno završenim stupnjima studija (I i II ciklusa odnosno dodiplomski ili postdiplomski) imali prosjek ocjena najmanje 8,0. ili odgovarajućem ekvivalentu ocjena.

Odluku o upisu donosi NNV Filozofskog fakulteta u skladu sa Pravilima o organiziranju doktorskog studija na Univerzitetu u Tuzli.

4. Način priznavanja rezultata, odnosno broja ECTS bodova kandidatima, ostvarenih tokom sticanja odgovarajućih zvanja na prethodnim završenim ciklusima studija

U toku studija polaznici sa zvanjem magistra nauka socijalnog rada oslobođeni su:

- 1) polaganja jednog obaveznog predmeta (osim Metodologija naučnih istraživanja u socijalnom radu), na osnovu čega dobijaju 7 ECTS bodova
- 2) polaganja jednog izbornog predmeta, na osnovu čega dobijaju 7 ECTS bodova
- 3) obaveze realiziranja samostalnog istraživačkog rada u prvom semestru, a 8 ECTS bodova dobijaju na temelju valjanog dokumeta iz kojeg se vidi da su odbranili magistarski naučni rada,
- 4) učešća u naučno istraživačkom projektu na osnovu čega dobijaju 6 ECTS bodova

5. Uslovi upisa u naredni semestar, odnosno narednu godinu studija

Polaznik upisuje drugi semestar nakon odslušanijh predmeta na prvom semestru, što ovjerava predmetni nastavnik svojim potpisom u indeksu.

U skladu sa Pravilnikom o III ciklusu studija, student koji u toku studijske godine ne ostvari 60 ECTS bodova, može prenijeti u narednu godinu studija 10 ECTS bodova ili najviše dva nastavna predmeta/ekvivalent drugih obaveznih oblika nastavnog procesa, ukoliko su vrjednovani i sa više od 10 ECTS bodova. Student koji ne ispuni uslov iz prethodnog stava, u obnovljenoj godini studija izvršava preostale obaveze, bez obaveze ponovnog pohađanja nastave.

6. Postupak prijave, ocjene i odobravanja teme doktorske disertacije

Postupak prijave doktorske disertacije provodi se na način i po postupku utvrđenom Statutom Univerziteta i Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli.

Polaznik stiče pravo da prijavi temu za izradu doktorske disertacije tokom IV semestra.

Prijava teme doktorske disertacije podnosi se NNV-u Fakulteta. Na osnovu prijedloga Vijeća dokorskog studija, NNV Fakulteta Senatu Univerziteta predlaže sastav Komisije za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata. Senat Univerziteta imenuje Komisiju. Postupak javne odbrane provodi se pred imenovanom Komisijom za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata. Zapisnik s javne odbrane je sastavni dio Izvještaja.

Na osnovu mišljenja Vijeća dokorskog studija, prijedloga NNV-a, Senat usvaja Izvještaj o podobnosti teme i kandidata doktorske disertacije. Nakon usvajanja Izvještaja, uz prethodnu saglasnost Senata, NNV imenuje mentora za izradu doktorske disertacije.

NNV utvrđuje prijedlog Komisije za ocjenu doktorske disertacije od 3 člana od kojih je većina iz oblasti doktorske disertacije. Senat Univerziteta imenuje Komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Nakon prihvatanja Izvještaja Komisije o ocjeni doktorske disertacije, Senat Univerziteta donosi odluku o imenovanju Komisije za odbranu.

Kandidat može pristupiti odbrani dokorskog rada nakon što ispuni sve svoje ispitne i ostale obaveze na studiju; odnosno nakon sticanja 150 ECTS u toku dokorskog studija.

7. Nastavni plan studijskog programa

7.1. Obavezni predmeti

U **prvom semestru** studenti imaju dva obavezna. Svi predmeti imaju po 2 časa predavanja sedmično što je 30 časova po jednom predmetu, a u semestru ukupno 60 časova predavanja i 15 ECTS. Broj ECTS bodova u prvom semestru predmetima je 7 ECTS i 8 ECTS. Osim predavanja predviđeno je i po 120 sati samostalnog rada studenata za svaki obavezni predmet.

R/b	Naziv obaveznih predmeta	Semestar		Broj sati sedmično		ECTS	Ukupan fond sati
				P	VJ		
1.	Socijalni problemi i rizici u globalnom okruženju	I		2	0	7	30/120
2.	Metodologija naučnih istraživanja u socijalnom radu	I		2	0	8	30/120
Ukupno				4	0	15	60/240

U **drugom semestru** studenti imaju dva obavezna predmeta. Obavezni predmeti imaju po 2 časa predavanja sedmično što je 30 časova po jednom predmetu i svaki predmet iznosi 7 ECTS bodova. Ukupan fond časova po semestru za obavezne predmete je 60 časova. Osim predavanja predviđeno je i po 120 sati samostalnog rada studenata za svaki obavezni predmet.

R/b	Naziv obaveznih predmeta	Semestar		Broj sati sedmično		ECTS	Ukupan fond sati
				P	VJ		
3.	Socijalna politika u Bosni i Hercegovini i evropski socijalni model	II		2	0	7	30/120
4.	Odabrana područja socijalnog rada	II		2	0	7	30/120
Ukupno				4	0	14	60/240

U **trećem semestru** studenti imaju jedan obavezni predmet. Obavezni predmet ima 2 časa predavanja sedmično što je ukupno 30 časova na predmetu i 7 ECTS bodova. Osim predavanja predviđeno je i 120 sati samostalnog rada studenata.

R/b	Naziv obaveznih predmeta	Semestar		Broj sati sedmično		ECTS	Ukupan fond sati
				P	VJ		
5.	Socijalni rad i porodica	III		2	0	7	30/120
Ukupno				2	0	7	30/120

7.2. Izborni predmeti

U **prvom semestru** studenti imaju jedan izborni predmet koji iznosi 2 časa predavanja sa 7 ECTS bodova, a kojeg biraju od više ponuđenih sa Liste izbornih predmeta. Ukupan fond časova po semestru za izborni predmet je 30 časova. Osim časova predavanja predviđeno je i 120 sati samostalnog rada studenata za izborni predmet.

R/b	Naziv izbornih predmeta	Semestar		Broj sati sedmično		ECTS	Ukupan fond sati
				P	VJ		
1.	Socijalna politika i demografsko migracioni procesi	I		2	0	7	30/120
3.	Socijalno patološke pojave u procesu globalizacije	I		2	0	7	30/120
Ukupno				2	0	7	30/120

U **četvrtom semestru** studenti imaju jedan izborni predmet koji iznosi 2 časa predavanja sa 7 ECTS bodova, a kojeg biraju od više ponuđenih sa Liste. Ukupan fond časova po semestru za izborni predmet je 30. Osim časova predavanja predviđeno je i po 120 sati samostalnog rada studenata za izborni predmet.

R/b	Naziv izbornih predmeta	Semestar		Broj sati sedmično		ECTS	Ukupan fond sati
				P	VJ		
1.	Supervizija i profesionalno	IV		2	0	7	30/120

	sagorijevanje u socijalnom radu						
2.	Savremeni izazovi u socijalnoj gerontologiji	IV		2	0	7	30/120
Ukupno				2	0	7	30/120

8. Način provjere znanja studenata i način izvršavanja obaveza utvrđenih studijskim programom

Provjeru znanja i izvršenja obaveza studenata predviđenih studijskim programom vrši predmetni nastavnik ili nastavnik koji je nosilac predmeta a na način predviđen silabusom za određeni predmet.

9. Akademska titula, odnosno naučno zvanje koje se stiče završetkom doktorskog studija

Završetkom doktorskog studija stiče se naučno zvanje: *doktor društvenih nauka/znanosti iz područja socijalnog rada*.

10. Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom doktorskog studija

Radi se o prvom studiju ovakve vrste u Bosni i Hercegovini u kojem se polaznici pripremaju i osposobljavaju za samostalni naučno-istraživački i analitički rad. Studij nije ograničen na neko specifično područje socijalnog rada. Naglasak se stavlja na temeljito upoznavanje naučne metodologije, posebno na akcijska i evaluacijska istraživanja koja su specifična za područje socijalnog rada, razvoj preventivnih i intervencijskih aktivnosti utemeljenih na naučno utvrđenim saznanjima, te složene postupke analize podatka. Zbog toga je pored usvajanja teorijskih znanja, primarni cilj doktorskog studija osposobiti polaznike za provođenje empirijskih istraživanja i složenih analiza. Od studenata doktorskog studija se očekuje da inoviraju i unaprijede postojeća znanja i sposobnost povezivanja “činjenica” i “teorija”.

Doktori socijalnog rada mogu obavljati poslove u naučnim i naučno-nastavnim institucijama, te učestvovati u naučnim projektima i drugim naučnim istraživanjima koje provode domaći i međunarodni instituti. Također, mogu raditi kao konsultanti međunarodnih i domaćih organizacija na projektima socijalnih reformi, razvoja socijalnih intervencija i praćenja i istraživanju novih socijalnih rizika. Svojom organizacijom, strukturom te prijedlogom nositelja pojedinih sadržaja omogućava interdisciplinarnost i transdisciplinarnost u sagledavanju relevantnih socijalnih pitanja. Doktorski program omogućava unapređenje saradnje s javnim i civilnim sektorom kroz posebno strukturirana i organizirana doktorska istraživanja.

Završetkom doktorskog studija, odnosno nakon sticanja zvanja doktora nauka iz područja socijalnog rada, stječu se slijedeće kompetencije:

—sposobnost objektivnog i metodološki utemeljenog razumijevanja esencije naučnog područja socijalnog rada,

- sposobnost interpretacije, kritičkog preispitivanja, inoviranja i primjene postojećih teorijskih modela i saznanja u području socijalnog rada, kroz naučna istraživanja i publiciranje rezultata,
- sposobnost projektovanja i implementacije primijenjenih naučnih istraživanja socijalnih problema i socijalnih rizika u savremenom bosanskohercegovačkom društvu,
- sposobnost primjene teorijskih znanja u procesu izrade i implementacije projekata koji će promovisati socijalne promjene, socijalne reforme i unaprijediti socijalno blagostanje i uvećavati ukupni socijalni kapital bosanskohercegovačkog društva,
- sposobnost kritičke analize i evaluacije savremenih naučnih saznanja u naučnom području socijalnog rada,
- sposobnost definisanja i zastupanja validnih i vjerodostojnih sudova o složenim socijalnim temama i socijalnim pitanjima u okvirima relevantne društvene, naučne i principa etičke odgovornosti,
- sposobnost koncipiranja i razvoja strateških i savremenih preventivnih i intervencijskih socijalnih aktivnosti utemeljenih na naučno utvrđenim saznanjima i standardima,
- sposobnost produktivnog i timskog uključivanja u sistem obrazovnog i naučno-istraživačkog rada u sistemu visokog obrazovanja.

11. Lista nastavnika koji izvode nastavu na doktorskom studiju

R/b	Obavezni predmeti	Nastavnik
1.	Socijalna politika u BiH i evropski socijalni model	Prof.dr. Asim Pandžić Prof.dr. Natalija Perišić
2.	Socijalni problemi i rizici u globalnom okruženju	Prof.dr. Nijaz Karić Prof.dr. Miroslav Brkić
3.	Odabrane područja socijalnog rada	Prof.dr. Hariz Šarić
4.	Metodologija naučnih istraživanja u socijalnom radu	Prof.dr. Dževad Termiz
5.	Socijalni rad i porodica	Prof.dr. Erna Lučić Prof.dr. Miroslav Brkić

R/b	Izborni predmeti	Nastavnik
1.	Socijalna politika i demografsko migracioni procesi	Prof.dr. Asim Pandžić Prof.dr. Natalija Perišić
2.	Socijalno patološke pojave u procesu	Prof.dr. Hariz Šarić

	globalizacije	
3.	Supervizija i profesionalno sagorijevanje u socijalnom radu	Prof.dr. Erna Lučić Prof.dr. Miroslav Brkić
4.	Savremeni izazovi u socijalnoj gerontologiji	Doc.dr. Nusreta Salić Prof.dr. Natalija Perišić

12. Okvirni sadržaj nastavnih predmeta

12.1. Obavezni predmeti

Naziv predmeta: Socijalni problemi i rizici u globalnom okruženju			ECTS
			7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V			
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0	
Cilj kolegija:			
Cilj kolegija je da studenti usvoje nova i prošire postojeća teorijska i empirijska znanja u cilju savremenog razumijevanja socijalnih problema i novih socijalnih rizika u globalnom okruženju i životnoj perspektivi pojedinca. Ostvarivanje navedenog cilja uključuje razvoj sposobnosti kritičkog preispitivanja i inovativnog razumijevanja savremenih teorijskih pristupa socijalnim problemima i socijalnim rizicima i na tim osnovama razvoj analitičkog i kritičkog pristupa u procesu empirijskog sagledavanja, kvalitativnih i kvantitativnih naučnih istraživanja fenomenološko-etioloških obilježja socijalnih problema i socijalnih rizika u socijalnoj stvarnosti i globalnom okruženju. Cilj kolegija uključuje i razvoj kompetencija u oblasti socijalnog planiranja, evaluacije i istraživanja efekata mjera socijalne politike koje su na različitim nivoima (države, EU, OUN) usmjerene na prevenciju, rješavanje i ublažavanje negativnih posljedica socijalnih problema i novih socijalnih rizika na socijalnu sigurnost i socijalno ponašanje ljudi.			
Sadržaj / struktura predmeta:			
U okviru predmeta na početku će biti predstavljeni savremeni teorijski pristupi u razumijevanju socijalnih problema, te socijalni problemi kao socijalni konstrukti i fenomeni socijalne realnosti globalnog okruženja i konstruktivistički socijalni rad. Analizirat će se i društvene protivrječnosti i savremeni socijalni rad u vrijeme globalizacije, savremena tipologija socijalnih problema, fenomenološko-etiološki aspekti socijalnih rizika, te uzročno-posljedični odnosi socijalnih problema i novih socijalnih rizika i globalnog okruženja. Pored toga elaborirat će se i socijalni problemi i rizici unutar Evropske unije te OUN-a kao i ekološki rizici modernog doba u kontekstu globalizacije. Značajna pažnja u okviru ovog predmeta posvetiti će se novim socijalnim rizicima kao izazovu za socijalna istraživanja, savremeni socijalni rad i međunarodnu socijalnu politiku, komparativnima analizama i interpretaciji empirijskih rezultata istraživanja o obimu i kretanju socijalnih problema i socijalnih rizika u Bosni i Hercegovini, zemljama Evropske unije i šire svjetske zajednice, te kvalitativnom istraživanju o percepciji konkretnog socijalnog problema ili socijalnog rizika.			
Literatura:			
1. Adam, B., Beck, U. (2000), <i>The risk society and beyond: Critical issues for social theory</i>. London: Sage Publications.			
2. Adams, R., Dominelli, L. Payne, M. (2002.) <i>Social work: Themes, issues and critical debates</i>.			

Houndmills: Palgrave.

3. **Ajduković, M. Rajter, M.** (2014). *Obiteljski ekonomski stres kao čimbenik rizika za nasilne odgojne postupke i psihosocijalnu dobrobit djece*. U: Brajša-Žganec, A., Lopižić, J i Penezić, Z. (ur.), *Psihološki aspekti suvremene obitelji, braka i partnerstva*. Jastrebarsko: Naklada Slap i Hrvatsko psihološko društvo, str. 353-375.
4. **Ajduković, M.** (2008). *Socijalni problemi, socijalni rizici i suvremeni socijalni rad*. Revija za socijalnu politiku, 2008. 15 (3), str.395 – 414.
5. **Družić Ljubotina, O.** (2013). *Siromaštvo kao izazov za socijalni rad u kontekstu ekonomske krize u Hrvatskoj*. Ljetopis socijalnog rada, 20(1), str. 187-204.
6. **Giddens, A.** (1998). *Risk society: The context of British politics*. In J. Franklin (Ed.), *The politics of risk society* (pp. 23-34). London: Polity.
7. **Jamrozik, A., Nocella, L.** (1998). *The Sociology of social problems. Theoretical perspectives and methods of intervention*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. **Kalanj, R.** (2004). *Globalizacija i postmodernost*. Zagreb: Politička kultura.
9. **Karić N.** (2015): *Socijalni problemi i ekološki rizici modernog društva*, Znanstvena monografija konferencije „Okoljska vzgoja in trajnostni razvoj v interakciji z okoljskimi spremembami“, Znanstvena konferencija „Ekologija za boljši jutri“, Univerzitet u Mariboru, Republika Slovenija, str. 86–98.
10. **Karić N.** (2014): *Socijalni i sociološki aspekti socijalizacije*, Zbornik radova, V međunarodna naučno-stručna konferencija „Unapređenje kvaliteta života djece i mladih“, Igalo, Republika Crna Gora, Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2014, str. 717–726.
11. **Mooney, L. A., Knox, D.Schacht, C.** (2006). *Understanding social problems*. Belmont, CA: Wadsworth.
12. **Martinović, A.** (2015.) „Solidarity as Key Determinant of Social Security Systems in the EU“, Revija za socijalnu politiku, vol. 22 (3).
13. **Pandžić A., Karić N., Bijedić M.** (2016): *Socijalizacija djece i rizici na Internetu*, Naučna monografija, Centar za socijalne inovacije, Tuzla.
14. **Pandžić, A., Karić, N** (2012): *Aktivne mjere socijalne politike na tržištu rada u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti*, Zbornik radova, II međunarodni naučni skup o ekonomskom razvoju i životnom standardu (unapređenje životnog standarda i socijalna inkluzija u vremenu krize), EDASOL 2012, Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka, str. 342–359.
15. **Rubington, E. Weinberg. M.S.** (2003.) *The study of social problems: Seven perspectives (6th edition)*. New York, Oxford: Oxford University Press
16. **Šarić H., Karić N., Delić Z., Kovačević R.** (2016): *Fenomen prosjačenja kao socijalni problem (naučna monografija)*, Planjax komerc, Tešanj.
17. **Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D.** (2006). *Nezaposlenost i socijalna isključenost: longitudinalna studija*. Revija za socijalnu politiku, 13(1), 1-14.
18. **Vlado P. Bežovan, G., Matković, T., Šućur, Z., Zrinščak, S.** (2008), *Socijalna politika Hrvatske*, Zagreb
19. **Vuković, D.** (2011), *Socijalna politika Evropske unije*, Beograd.
20. **Vuković, D. i Arandarenko M.** (2011); *Socijalne reforme sadržaj i rezultati*, Beograd.
21. **Zrinščak, S.** (2006), *Socijalna država u 21 stoljeću – privid ili stvarnost*, Zagreb.
22. **Žganec, N. Miljenović, A.** (2011) *Multikulturalizam u socijalnom radu*. Rev. soc. polit., 18 (3), 311-330.

Naziv predmeta: Metodologija naučnih istraživanja u socijalnom radu		ECTS
		8
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Osposobljavanje polaznika za najsloženija istraživanja empirijskog i teorijskog karaktera u naučnoj disciplini koja je predmet doktorskih studija i kandidatovih izučavanja;		

Osposobljavanje polaznika za prijavu i izradu doktorske disertacije kao kvalifikovanog naučno-istraživačkog djela kojim se doprinosi razvoju i procesu nauke i društva;
Osposobljavanje i stimuliranje polaznika za produktivan samostalan naučno-istraživački rad i poslije odbrane doktorske disertacije.

Sadržaj / struktura predmeta:

Kolegij počinje sa epistemološkim osnovama naučne metodologije (saznanje, naučno saznanje, teorije o naučnom saznanju, odnos naučnog saznanja i društvene prakse). Nakon toga, obrađivat će se tematske cjeline o logičkim osnovama metodologije i specifičnosti istraživanja u socijalnom radu sa fokusom na predmet i metode istraživanja u socijalnom radu, kao i na odnos naučnih metoda u istraživačkoj praksi i istraživačkih metoda-postupaka u rješavanju problema u praksi socijalnog rada. S obzirom na važnost konceptualizacije naučnog istraživanja, obrađivat će se identifikacija problema društvenog i naučnog, uloga teorije i prakse u naučnom istraživanju kao i problemi izbora teme, predmeta istraživanja i ciljeva istraživanja. Značajna pažnja daje se hipotezama, varijablama i indikatorima. U kontekstu pribavljanja podataka obrađivat će se sve metode i tehnike za teorijska i empirijska istraživanja (opće, općenaučne i metode pribavljanja podataka). Poseban fokus bit će na statističkim metodama u obradi podataka, provjeri, ocjeni, grupisanju i sistematizaciji podataka. Studenti će se upoznati sa prijavom teme doktorske disertacije (izbor teme i strukturiranje sadržaja teme), izradom obrazloženja doktorske disertacije i završnim općim konsultacijama odbrane i prijave doktorske disertacije.

Literatura:

1. Termiz, Dž.; Milosavljević S. (1999), *Uvod u metodologiju politikologije*, DAX - Trade, Sarajevo. (ISBN: 9958-9760-0-5, COBISS/BBBiH-ID: 7149830).
2. Termiz, Dž.; Milosavljević S. (2000), *Praktikum iz metodologije politikologije*, Sarajevo. (COBISS/BiH-ID: 8027398).
3. Termiz, Dž. (2001): *Osnovi metodologije nauke o socijalnom radu*, "Grafit", Lukavac, str. 194., (ISBN: 9958-732-22-X, COBISS/BiH-ID 96655429).
4. Termiz, Dž. (2003): *Metodologija društvenih nauka*, "TKP Šahinpašić", Sarajevo, 313 str. (ISBN: 978-9958-668-06-7, SOBISS.BH-ID: 20468230).
5. Termiz, Dž. (2006): *Statističke tehnike i postupci u politikološkim istraživanjima*, "Grafit", Lukavac, str. 176, (ISBN: 9958-732-28-9, COBISS.BH-ID: 15139846).
6. Termiz, Dž. (2009): *Metodologija društvenih nauka – drugo dopunjeno i prošireno izdanje*, "Grafit" Lukavac, strana 401., (ISBN: 978-9958-732-00-3, COBISS.BH-ID: 17518342).
7. Termiz, Dž. (2013): *Osnovi metodologije socijalne psihologije*, AMOS GRAF, Sarajevo, 200 str. (ISBN: 978-9958-668-07-4, COBISS.BH-ID: 20468486).
8. Termiz, Dž. (2013): *Kritika teorije*, AMOS GRAF, Sarajevo, 127 str. (ISBN: 978-9958-668-06-7, SOBISS.BH-ID: 20468230).

Naziv predmeta: Socijalna politika u BiH i evropski socijalni model		ECTS
		7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: II	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Cilj kolegija je studenti steknu dodatna znanja o uticaju evropskog socijalnog modela na reformu i pravce razvoja socijalne politike Bosne i Hercegovine, odnosno o novom načinu		

konstrukcije i implementacije politike s obzirom na razvoj nadnacionalne socijalne politike i obaveze usklađivanja sistema socijalne politike Bosne i Hercegovine sa standardima u Evropskoj uniji te naučnom istraživanju u oblasti međunarodne socijalne politike.

Sadržaj / struktura predmeta:

Kolegij počinje uvodom o integracionim teorijama i razvoj evropskog socijalnog modela. Nakon toga se daje prikaz komunitarnog prava i institucionalno pravnog okvira Evropske unije. Značajna pažnja će se dati uticaju evropske socijalne politike na transformaciju država blagosranja zemalja zapadne i istočne evrope i ulozi Otvorenog metoda koordinacije te novim mehanizmima socijalne europeizacije zemalja u regiji (potencijalni kandidati za članstvo u EU). U kontekstu BiH i EU naglasak će biti na direktive u harmonizaciji socijalnog okvira u procesu prудruživanja BiH EU, zatim, komparaciji: socijalnih transfera, konstrukcije i implementacije socijalnih politika u područjima primjene metoda otvorene koordinacije u sistemima socijalne sigurnosti BiH (penzije, zdravstvo, zapošljavanje, siromaštvo i socijalna isključenost). Zatim implementaciji socijalnih politika u područjima izvan primjene modela otvorene koordinacije: civilni dijalog, dobra vladavina, porodična politika i pomirenje profesionalnih i porodičnih obveza. Na kraju će se obraditi socijalni dijalog između BiH i EU u kontekstu socijalne kohezije.

Literatura:

1. **Aigiger K., Guger A.** (2006), *“The European Socioeconomic Model”*, in: A. Giddens, P. Diamond, R. Liddle (eds.): *Global Europe, Social Europe*, Cambridge, Polity Press.
2. **Baum-Cesing, A i Feber, A.** (2005); *Sociales Europa? Perspektiven des Wohlfahrtsstaates im Kontext von Europaisierung und Globalisierung - Forschungen zur Europaischen integration*, Weisbaden.
3. **Berthold, N., Neumann, M.**, (2002), *Die Zukunft der europäischen Sozialpolitik: Wettbewerb oder Koordination?*, Wirtschaftswissenschaftliche Beiträge des Lehrstuhls für Volkswirtschaftslehre, Wirtschaftsordnung und Sozialpolitik, Nr. 52, Bayerische Julius-Maximilians-Universität Würzburg.
4. **Buljubašić, S.** (2012); *Savremena socijalna politika*, Sarajevo.
5. **Čekarevac, A.** (2008); Istraživanje u oblasti međunarodne socijalne politike, ugroženo ljudsko blagostanje, Socijalna misao 8/2008; Beograd.
6. **Esping-Gosta, A.** (1996); *Welfare States in Transition*, National Adaptions in Global Economies, SAGE Publications London, Thousand Oaks, New delhi.
7. **Falkner, G.** (2009); *European Integration and the Welfare State(s) in Europe*, Working Paper No. 03/2009, July 2009
8. **Falkner, G. und Treib, O.** (2005); Europäische Sozialpolitik in der nationalen Praxis, *Zeitschrift für Sozialreform* 51(2), 2005, 139-163
9. **Gerovska Mitev M.** (2004): Europeizacija socijalnih politika: nacionalne prilagodbe u jugoistočnoj Europi, *Revija za socijalnu pšolitik*, god. 11, br. 3-4, str 321-341, Zagre.
10. **Ilić, G.** (2004) ; Reforma Evropske unije – institucionalni aspekti, Beograd.
11. **Pandžić, A.** (2018); Primjena evropskih standarda kvaliteta socijalnih usluga u institucijama socijalne zaštite Bosne i Hercegovine sa fokusom na ljudski i fizički kapital; Društvene i humanističke studije - časopis Filozofskog fakulteta u Tuzli, UDK 3+009, ISDN 2490-3604, Godina III, Broj 1 (4), str. 11 – 38, Tuzla.
12. **Pandžić, A.** (2017); Kvalitet upravljanja javnim rashodima u sistemu socijalne zaštite Bosne i Hercegovine; Časopis za teoriju i praksu socijalne politike i socijalnog rada „*Socijalna politika*“ ISDN 0038-0091, UDK 364, god. 52 № 1/2017, str. 27 – 45, Institut za političke studije, Beograd.
13. **Pandžić, A.** (2015); Menadžment institucija socijalne zaštite i evropski standardi kvaliteta socijalnih usluga; Naučna monografija „Menadžment u socijalnom radu – unapređenje kvaliteta socijalne zaštite“, Centar za socijalne inovacije str: 19 – 56., Tuzla.
14. **Pandžić, A. i Karić, N.** (2013); Orjentiranost sistema socijalne zaštite prema korisnicima socijalnih prava i usluga socijalnog rada; Časopis za teoriju i praksu socijalne politike i socijalnog rada „*Socijalna politika*“ ISDN 0038-0091, UDK 364, god. 48 № 1/2013, str.

101 – 127, Institut za političke studije, Beograd

15. **Pandžić, A.** (2012); Preovladavanje socijalnih rizika u Bosni i Hercegovini – izazov za sistem socijalne zaštite; *Zbornik radova „Rizici i izazovi socijalnih reformi“*, Fakultet političkih nauka Beograd, ISDN 978-86-84031-57-2. STR. 173 – 193, Vol. 20., Beograd.
16. **Stubbs, P. i Zrinščak, S** (2005), *Proširena socijalna Evropa?* Socijalna politika, socijalna uključenost i socijalni dijalog u Hrvatskoj i Evropskoj uniji.
17. **Treib, O.** (2006), Ustavni ugovor EU i budućnost države blagostanja u Evropi, u: *Socijalna politika u procesu evropskih integracija*. Beograd: Fakultet političkih nauka.
18. **Vlado P. Bežovan, G., Matković, T., Šućur, Z., Zrinščak, S.** (2008), *Socijalna politika Hrvatske*, Zagreb
19. **Vuković, D.** (2011), *Socijalna politika Evropske unije*, Beograd.
20. **Vuković, D. i Arandarenko M.** (2011); *Socijalne reforme sadržaj i rezultati*, Beograd.
21. **Zrinščak, S.** (2006), *Socijalna država u 21 stoljeću – privid ili stvarnost*, Zagreb.

Naziv predmeta: Odabrana područja socijalnog rada		ECTS
		7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: II	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Program nastavnog predmeta će omogućiti: - da polaznicima pruži najviši nivo obrazovanja u domenu područja socijalnog rada; - profilisanje stručnjaka sa formalno najvišim stepenom akademskog obrazovanja, koji će biti osposobljen za rukovođenje stručnim timovima koji se bave procjenom efikasnosti različitih intervencija u oblasti socijalnog rada sa mladima, osobama sa onesposobljenjem, ovisnicima, azilantima i izbjeglicama, - savladavanje programa predmeta podrazumijeva i sposobnost: koncipiranja fundamentalnih i razvojnih istraživačkih projekata, prilagođavanja istraživačkog procesa uz neophodan stepen akademskog integriteta, kritičke analize novih koncepata u oblasti područja socijalnog rada, - prenošenja stečenih znanja naučnoj zajednici i društvu u cjelini, - prepoznavanja diskriminacionih postupaka, zaštite prava i pružanja podrške, mladima, osobama sa onesposobljenjem, ovisnicima, članovima porodica nestalih osoba, azilantima i izbjeglicama, - pored konceptualnog kategorijskog sistema, analizirat će se i sve relevantne dimenzije fenomena uključivanje osoba sa invaliditetom i razvoj ljudskih resursa u preduzeće sa aspekta metoda, tehnika i vještina koju socijalni radnik mora znati i primijeniti u praksi u navedenim oblastima društvenog života.		
Sadržaj / struktura predmeta: Predmet će biti strukturiran u pet tematskih oblasti. Prva oblast koja će biti elaborirana odnosi se na osobe sa smanjenim sposobnostima. U okviru te tematske oblasti polaznici će biti upoznati sa populacijom osoba sa onesposobljenjem, socijalnom zaštitom i društvenim položajem osoba sa onesposobljenjem, te mogućnostima i perspektivama rada sa osobama sa onesposobljenjem, s osvrto na najnovija naučna istraživanja. Druga tematska oblast odnosit će se na izbjeglice i azilante. U okviru te oblasti analizirat će se fenomenologija, društvena kretanja, stanja, mogućnosti i perspektive rada sa izbjeglicama i azilantima sa aspekta socijalnog rada, te međunarodno pravni okviri. Treća tematska oblast se odnosi na mlade. U okviru te oblasti analizirat će se mladi i njihov položaj u aktuelnim društvenim kretanjima, devijantnost kod mladih i socijalni rad i mladi. Četvrta tematska oblast odnosi se na porodice nestalih osoba. U toj oblasti analizirat će se društveni položaj porodica nestalih		

osoba, domaći i međunarodni pravni akti vezani za nestale osobe, te naučno istraživački okviri za ovu oblast. Peta tematska jedinica odnosi se na problem ovisnosti. U okviru te oblasti analizirat će se savremene bolesti ovisnosti i istraživanja u okviru posebnih područja socijalnog rada sa ovisnicima.

Literatura:

1. Zlatan, D., Šarić, H., Socijalni kapital i socioekonomski razvoj Bosne i Hercegovine (naučna monografija), IN, 2018.
2. Bulinger H., Novak J., Mrežni socijalni rad, Filozofski fakultet, Banja Luka, 2004.
3. Deklaracija UN-a o zaštiti svih osoba od nasilnoga ili prisilnoga nestanka, 1992.
4. Dervišbegović, M., Socijalni rad - teorija i praksa, Zonex ex Libris, Sarajevo, 2003.
5. Delić, Z., Sociologija (udžbenik), „Off Set“, Tuzla 2010.
6. Godina za godinom, Udruženje „Snaga Žene“ Tuzla, 2009.
7. Godine podrške 1994-2004, Udruženje „Vive Žene“, Tuzla, Bosanska riječ, 2004.
8. Jugović, A., Zapisi iz anomalije - ogledi iz nauke o društvenim devijacijama, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd, 2014.
9. Karić N. Zadovoljavanje socijalnih potreba u lokalnoj zajednici, OFF-SET, Tuzla 2002.
10. Karić, N., Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici, OFF-SET, Tuzla, 2017.
11. Lakićević, M., Socijalna integracija osoba sa invaliditetom, Fakultet političkih nauka, Nauka i Čigoja štampa, Beograd, str. 11 do 229. 2012.
12. Lakićević, M., Razvoj i zaštita ljudskih resursa u preduzeću, Čigoja štampa i FPN, Beograd, str. od 11 do 134; 157-209. 2013. Lučić, E. Osnove socijalnog rada u školi (Naučna monografija), Soreli Tuzla, 2019.
13. Milosavljević, M., *Socijalni rad između tradicionalnog i modernog*, Draganić, Beograd, 1996.
14. Milovanović, M., Socijalni rad sa roditeljima dece sa smetnjama u razvoju, Beograd, Udruženje MNRL društva, str. 150. 2000.
15. Nastasić, P., Ne dozvoli da te droga izbaci iz igre. Beograd: Privredni pregled, 2004.
16. Salić, N., Lučić, E. Cjeloživotno učenje kao faktor u smanjenju siromaštva, DHS – Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, 2016.
17. Šarić, H., i sar. Socijalna gerontologija, (Naučna knjiga), OFF-SET Tuzla, 2016.
18. Šarić, H., Socijalni rad sa ovisnicima (udžbenik), OFFSET, Tuzla, 2010.
19. Šarić, H., Nasilje u porodici, P. N. T., Tuzla, 2012.
20. Šarić H., Karić N., Delić Z., Kovačević R., Fenomen prosjačenja kao socijalni problem (Naučna monografija), Planjax komerc, Tešanj, 2016.
21. Termiz Dž., Osnovi metodologije nauke o socijalnom radu, Grafit, Lukavac, 2001.
22. Tomić, R. Šarić, H., Sociopatološke manifestacije kod djece i mladih, OFSET, Tuzla, 2008.
23. UNDP BiH, „Priručnik za nevladine organizacije u BiH“, Sarajevo, 2006.
24. Vidanović, I., Pojedinač i porodica metode, tehnike i vještine socijalnog rada, IV dopunjeno izdanje, Beograd, 2005.
25. Vidanović, I., Rečnik socijalnog rada, Beograd, Autorsko izdanje, 2006.
26. Vodič za porodice nestalih osoba, Primjena Zakona o nestalim osobama, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sarajevo, 2006.

DOPUNSKA LITERATURA:

1. Ustav Bosne i Hercegovine, član II Ljudska prava i osnovne slobode, stav 2.
2. Zakon o mladima Federacije Bosne i Hercegovine, („Službene novine FBiH“ br. 36/10).
3. Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 36/99, 06, 45/16).
4. Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH („Službene novine BiH“ br. 29/04).
5. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata, zaštiti porodice sa djecom Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj: 12/00, 02; 03, 06).
6. Zakon o udruženjima i fondacijama FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 45/02).
7. Zakon o udruženjima i fondacijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 52/01).

8. Zakoni o besplatnoj pravnoj pomoći BiH ("Službene novine BiH" br. 83/16).
9. Zakoni o besplatnoj pravnoj pomoći RS („Službeni glasnik RS“ br. 120/08).
10. Zakoni o radu u Federacije Bosni i Hercegovini ("Službene novine FBiH" br. 43/99, 32/00 i 29/03).
11. Zakoni o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka („Službene novine BiH“, 3/03, 21/03, 61/04, 55/05).
12. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 41/10).
13. Zakonu o udruženjima i fondacijama BiH ("Službene novine BiH" broj 31/01; 45/02).
14. Zakon o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine - «Službene novine Federacije BiH», broj 31/14 od 23.04.2014.
15. Zakon o nestalim osobama Bosne i Hercegovine, PS BiH broj 109/04 21. listopada 2004. Sarajevo.
16. Izvori međunarodnog humanitarnog prava,
<http://www.mfa.gov.rs/sr/images/stories/komisija/MKCK>

Naziv predmeta: Socijalni rad i porodica		ECTS
		7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Cilj kolegija je studenti steknu dodatna znanja o porodici u kontekstu savremenog socijalnog rada, kao i da unaprijede stručno-metodička znanja i vještine u socijalnom radu s porodicom, produbljivanje razumijevanja i kreiranje novih modela intervencija u području procjene i rada s porodicom, te da upoznaju položaj i teškoće u ostvarivanju funkcija porodice i odnose između porodice i društva u kontekstu bosanskohercegovačkog društva. Također, cilj kolegija je da studenti razviju nove ideje za istraživanja u cilju prikupljanja društveno korisnih rezultata za unapređenje modela intervencija u području rada sa savremenom porodicom.		
Sadržaj / struktura predmeta: Kolegij počinje uvodom o teorijskom pristupu u izučavanju i razumijevanju socijalnog rada i porodice. Nakon toga se daje prikaz savremenih teorija o porodici (obiteljsko-ekološka teorija, teorija društvene razmjene, teorija sukoba, teorija spolova, simboličko-interakcijska teorija, teorija socijalne podrške, teorija socijalne mreže, teorije afektivne vezanosti). Značajna pažnja se pridaje modelima porodičnih procesa, tehnikama za procjenu porodice, resursima u porodičnom okruženju, kao i modelu porodične grupne konferencije. Faze socijalnog rada s porodicom (pripremno-organizaciona faza socijalnog rada s porodicom, dijagnostičke metode i tehnike socijalnog rada s porodicom, faza socijalne dijagnoze porodice i porodičnih prilika, te faza tretmana i socijalne terapije su također dio strukture predmeta. Procjena porodičnih potreba, najčešći izvori porodične neravnoteže i poteškoća u funkcioniranju porodice, promjene u unutargeneracijskim i međugeneracijskim odnosima u porodici, funkcije i disfunkcije savremene porodice će se analizirati u kontekstu savremenog bosanskohercegovačkog društva.		
Literatura: 1. Berc, G. (2012). Obiteljska otpornost– teorijsko utemeljenje i primjena koncepta u socijalnom radu. Zagreb.Ljetopis socijalnog rada 19 (1), 145-167 str. 2. Collins, D., Jordan, C., Coleman, H. (2012) An Introduction to Family Social Work; Brooks/Cole, Belmont 3. Čačinović-Vogrinčić, G, Kobal, L., Mešl, N.i Možina, M. (2007) Uspostavljanje suradnog odnosa i osobnog kontakta u socijalnom radu, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 4. Galuske, M. (2013). Methoden der Sozialen Arbeit. Weinheim und Basel, Beltz Juventa 5. Janković, J. (2008) Obitelj u fokusu, Zagreb, Etcetera. 6. Miković, M. i Bašić, S. (2019). Odabrane teme savremene socijalne politike i socijalnog rada. Sarajevo. Univerzitet u Sarajevu Fakultet političkih nauka 7. Urbanc, K. (ur.) (2015). Individualno planiranje u socijalnom radu. Zagreb. Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 8. Puhalić, A. (2018). Vrijednosti i etika u socijalnom radu s djecom i porodicom. Fakultet političkih nauka u Banjoj Luci. Banja Luka 9. Vidojević, J., Milošević, A. i Perišić, N. (ur.) (2015). Izazovi globalizacije: siromaštvo i nejednakosti. Beograd. Univerzitet u Beogradu Fakultet političkih nauka		

12.2. Izborni predmeti

Naziv predmeta: Socijalna politika i demografsko migracioni procesi			ECTS
			7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V			
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0	
Cilj kolegija: Ciljevi ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa politikama i pravcima demografskog razvoja i uticaja migracionih procesa u savremenim uslovima bosansko-hercegovačkog društva u kontekstu zanačaja spcijalne politike i njenih razvojnih područja za opći i socijalni razvoj BiH.			
Sadržaj / struktura predmeta: Kolegij počinje uvodom o savremenim demografskim teorijama i politikama. Nakon toga će se obrađivati tematske cjeline koje upućuju na demografske promjene i procese na koje treba odgovarati socijalno-političkim i ekonomskim mjerama, posebno mjesto će zauzimati cjeline planiranja porodice kao demografsko-razvojne komponente u ukupnom sistemu socijalnog razvoja društva, te socijalne politike prema prema niskim stopama nataliteta u pojedinim regijama i državama. U kontekstu uticaja migracija na demografsku strukturu obradit će se migracione politike, standardi i zaštita migranata u evropskom i regionalnom kontekstu, uzroci migracija, socijalni aspekti migracionih kretanja radne snage, nasilne migracije, ekonomske migracije, te programi i oblici pomoći.			
Literatura: 1. De Haas, H. (2007.) <i>Remittances, Migration and Social Development: a Conceptual Review of the Literature</i> . United Nations Research Institute for Social Development. Social Policy and Development Programme Paper No. 34. 2. de Zwager, N and Gressman W. (2010.) <i>Maximizing the Development Impact of Migration-related Financial Flows and Investment to Bosnia and Herzegovina</i> . IASCI and IOM Sarajevo. 3. Breznik D. (1997) Demografski metodi i modeli, Beograd godine. 4. Guest, P. (1998.) <i>Assessing the Consequences of Internal Migration: Methodological Issues and a Case Study on Thailand based on Longitudinal Household Survey Data</i> . Pp. 275-218. In Bilsborrow R. (ed). <i>Migration, Urbanization and Development: New Directions and Issues</i> . Norwell MA: United Nations Population Fund and Kluwer Academic Publishers. 5. Migracije u funkciji razvoja (2015) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice 6. Stark, O. Taylor, J.E. Yitzhaki, S. (1986.) <i>Remittances and Inequality</i> , Economic Journal, Vol. 96, No. 383, pp. 722-740. 7. Taylor, J. E and Wyatt, T.J. (1996.) <i>The Shadow Value of Migrant Remittances, Income and Inequality in a Household-farm Economy</i> . Journal of Development Studies, Vol. 32, No. 6, pp. 899-912. 8. UNICEF (2005) <i>The New Demographic Regime – Population Challenges and Policy Responses</i> , Unatied Nations, New York and Geneva , 2005. 9. Wertheimer – Baletić, A. (1999.) <i>Stanovništvo i razvoj</i> , Mate, Zagreb.			

Naziv predmeta: Socijalna patološke pojave u procesu globalizacije		ECTS
		7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Studenti kroz program nastavnog predmeta treba da: - upoznaju nastanak, razvoj, predmet i ciljeve socijalne patologije, nauke koja u savremenom naučnom i društvenom kontekstu prevazilazi svoje početne socijalno-medicinske i pozitivističke korjene postajući integrativna i teorijsko-pluralistička nauka o društvenim devijacijama; - ovladaju osnovnim pojmovima o društvenim devijacijama kao i definicijama, kriterijumima i opštim tipologijama devijantnosti te razumiju praktične konsekvence različitih teorijskih shvatanja društvenih devijacija; - ovladaju osnovnim pojmovima o globalizaciji kao kompleksnim procesom koji mijenja mapu svijeta, da se razluči objektivni, nezaustavljiv proces od njegove istorijske forme, da se ukaže na tendencije u socijalnoj patologiji u kontekstu globalizacije. - upoznaju fenomenologiju i etiologiju društvenih devijacija: prirodu, sadržaje, strukturu, rasprostranjenost, distribuciju, dinamiku, činioce/faktore uslovljenosti i uzročnosti i posljedice društvenih devijacija; - upoznaju utjecaje koje na svijet socijalne patologije imaju postmodernost i informacijsko društvo; - ovladaju sjedinjavanjem rezultata istraživanja navedenih fenomena i predoče spektar mehanizama između globalizacije i socijalnopatoloških pojava u vrijeme širenja društvenih mreža i njihov utjecaj na nove društvene vrijednosti i prakse.		
Sadržaj / struktura predmeta: Predmet počinje elaboracijom teorijskih osnova socijalne patologije i procesa globalizacije. Nakon toga će se obrađivati tematske cjeline koje se odnose na uticaj globalizacijskih procesa i socijalno patološke pojave. U tom dijelu izučavat će se odnos globalizacije u odnosu na nastanak socijalnih bolesti, sociopatije, toksikomanije, poroka, agresije socijalne dezorganizacije. Posebna pažnja će se posvetiti ulozi medija u savremenom društvu na svijet socijalne patologije, uticaju informacijskog društva na širenje i rast društvenih devijacija i reakciji društva u preovladavanju društvenih devijacija.		
Literatura: 1. Adams, B. N. (2004). Families and family study in international perspective. Journal of Marriage and Family, 66, 1076-1088. 2. Ajduković, M., Pavleković, G. (2000), Nasilje nad ženom u obitelji, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, Drugi dio, str. 109-166. 3. Amartya, S. (2006), Identity and Violence: The Illusion of Destiny, (Issues of Our Time), W.W. Norton& Company 4. Arambašić, L. (ur.), (2000), Psihološke krizne intervencije, podrška i pomoć nakon kriznih događaja, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 182 str. 5. Buljan Flander, G. (2004.): Nasilje među djecom. Zagreb: Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba. 6. Castells, M. (2003), Internet galaksija, Jesenski i Turk, Zagreb. 7. Cliford, B., Gunter, B., Mcaler, J., (1995) :Television and Children: Programme Evaluation, Comprehesion and Import, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 8. Debord, G. (1999) Društvo spektakla, Arkzin, Zagreb. 9. G. Bonoli, G., (2003), Co-applicant, book and conference project "The political regulation of New Social risks", University of Bern. 10. Habermas, J. (2008) Eseji o Europi (s priložima Dietera Grimma i Hansa Vorlandera), Zagreb. 11. Hudolin, V. (1986), Alkoholizam , Školska knjiga, Zagreb		

12. Jugović, A., (2002-1), Društvena patologija i normalnost-teorijske i praktične perspektive, Beograd: Službeni glasnik.
13. Jugović, A., (2009), Teorija društvene devijantnosti-paradigme i implikacije, Narodna biblioteka, Beograd.
14. Jugović, A., (2009), Masovni mediji-proizvođači realnosti i moralni preduzimači. U Sistem vrednosti i psihijatrija, urednik Branko Ćorić, str. 41-56, Beograd: FASPER.
15. Karić, N., Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici, OFF-SET, Tuzla, 2017.
16. Kempe, C. H., Silverman, F. N., Steele, B. B., Droegemueller, W., Silver, H. K. (1962), The battered child svndrome. Journal of the American Medical Association, br. 181, 17—24.
17. Kenet Tompson, Moralna panika, CLIO, Beograd, 2003. (54-135 str.)
18. Klaus von Beyme (2002): Systemwechsel in Osteuropa, Frankfurt/Main 1994. WB, World Bank, Transition: The First Ten Years, The World Bank, Washington.
19. Kušević, V. (1987), Zloupotreba droga. Grafički zavod Hrvatske, Zagreb,
20. Lemiš, D., (2008), Deca i televizija, CLIO, Beograd. (107-154 str.)
21. Malcolmson, J. D. (1994), Teaching in the 90s. Report No. 3. Teacher Perceptions of Violence in B, C. School. Part of the BCTF.
22. Milosavljević, B. (2003), Socijalna patologija i društvo, Banja Luka Milosavljević, M. (2004), Devijacije i društvo, Draganić, Beograd.
23. Milosavljević, M. (1996), Socijalni rad između tradicionalnog I modernog, "Draganić" , Beograd..
24. Milosavljević, M., (2006), Globalizacija i socijalni rad, „Socijalna misao“ br. 2, str. 11-41 Muryu, K., (1999), Cultural Consruction of Crime, devianc and control, New York: Aldine de Gruyeter.
25. Pregrad, J. (ur.) (1996), Stres, trauma, oporavak, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, str. 93-105; 147-215.
26. Popović-Čitić, B., i Đurić, S., (2009), Empirijske studije o povezanosti prikaza nasilja u medijima i agresivnih ponašanja mladih, u monografiji Istraživanja u specijalnoj pedagogiji, FASPER, Beograd. (str. 167-182).
27. Radovanović, I., i Spasić, D., (2009): Osobine ličnosti i internet zavisnost, u Istraživanja u specijalnoj pedagogiji, FASPER, Beograd, 2009. (243-254 str.)
28. Šarić, H. (2010), Socijalni rad sa ovisnicima, OFFSET, Tuzla.
29. Špadijer-Džinić, J. (1988), Socijalna patologija. Beograd: ZUNS.
30. Šarić, H. (2012), Nasilje u porodici, P.N.T., Tuzla.
31. Schaie, K.W. i Willis, S.L. (ur.) Psihologija odrasle dobi i starenja. Jastrebarsko: Naklada Slap, 107-128.
32. Sinanović, O., i ostali., (2001): Ovisnost o drogama - uzroci i posledice, prevencija i liječenje- Multidisciplinarni pristup, HARFO-GRAF, Tuzla.
33. Tompson, K., Moralna panika, CLIO, Beograd, 2003. (54-135 str.).
34. Zgrabljic-Rotar, N., (2005): Medijska pismenost i civilno društvo, Sarajevo: MediaCentar.
35. Zbornik radova, Globalizacija i tranzicija, Institut društvenih nauka i Fridrich Ebert Stiftung, Beograd, 2001.
36. Yeates Nicola, Globalization and Social Policy, SAGE Publications, London, 2001

Dodatna literatura

1. Charles, I., Thomas A. E., (2010), Suočavanje s jugoslovenskim kontroverzama, inicijativa naučnika, Memorija, Sarajevo.
2. Gidens E., (1998): Sociologija, CID, Podgorica.
3. Harding, S. (1998) Is Science Multicultural? Postcolonialisms, Feminisms, and Epistemologies..
4. Šerifović-Šivert, Š., (2009): Psihologija abnormalnog ponašanja, OFFSET, Tuzla.
5. Taylor-Gooby, P. (2004.) New Risks and Social Change. U: Taylor-Gooby, P. (ed.) New Risks, New Welfare. Oxford: Oxford University Press, str. 1-28.

Naziv predmeta: Supervizija i profesionalno sagorijevanje u socijalnom radu		ECTS
		7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Cilj kolegija je studenti steknu dodatna znanja o profesionalnom sagorijevanju u pomažućim profesijama, kao i sa značajem supervizije u socijalnom radu kao obliku podrške profesionalcima u cilju prevencije profesionalnog sagorijevanja. Produbljujući znanja o superviziji, studenti obezbjeđuju kontinuiran profesionalni razvoj i poboljšanje kvaliteta socijalnog rada. Također, cilj kolegija je da se studenti upoznaju sa sadržajima, fazama i modelima organizovanja i vođenja supervizije i intervizije u socijalnom radu kao jednog od oblika cjeloživotnog učenja.		
Sadržaj / struktura predmeta: Kolegij počinje uvodom o profesionalnom sagorijevanju u pomažućim profesijama. Nakon toga se daje prikaz izvora profesionalnoga stresa i profesionalnog sagorijevanja pomagača, te historijski pregled supervizije socijalnog rada. Značajna pažnja se pridaje pojmu, metodama i ciljevima supervizije; komparaciji supervizije i drugih metoda vođenog učenja; sadržaju i fazama supervizije, modelima supervizije; supervizijskom procesu (odnos supervizor i supervizant). Specifičnost procesa učenja u superviziji, kompetencije supervizora, supervizija u socijalnom radu su također dio strukture predmeta. Također će se analizirati i provođenje supervizije kao faktora prevencije profesionalnog sagorijevanja stručnih radnika u socijalnom radu na području Bosne i Hercegovine.		
Literatura: - Ajduković, M. i Ajduković, D. (ur.) (1994). Pomoć i samopomoć u skrbi za mentalno zdravlje pomagača. Društvo za psihološku pomoć. Zagreb - Ajduković, M. i Cajvert, L. (ur.) (2004). Supervizija u psihosocijalnom radu. Društvo za psihološku pomoć. Zagreb - Ajduković, M. (ur.) (2009). Refleksije o superviziji: međunarodna perspektiva. Pravni fakultet u Zagrebu i Društvo za psihološku pomoć. Zagreb - Cajvert, L., (2001). Kreativni prostor terapeuta O superviziji. Svjetlost: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Sarajevo - Kadushin, A. i Harkness, D. (2014). Supervision in social work. Columbia University Press. New York - Lazarus, R. i Folkman, S. (2004). Stres, procjena i suočavanje. Naklada Slap. Jastrebarsko - Leiter, M.P., Maslach, Ch. (2011). Spriječite sagorijevanje na poslu. MATE. Zagreb - Puhalić, A. i Cajvert, L. (ur.) (2019). Profesionalna supervizija-teorija i praksa. Fakultet političkih nauka u Banjoj Luci. Banja Luka - Rollot, F. (2006). Razumjeti stres, pobijediti stres. Škorpion Zagreb - Žižak, A., Vizek Vidović, V. i Ajduković, M. (2012). Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu. Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. Zagreb		

Naziv predmeta: Savremeni izazovi u socijalnoj gerontologiji		ECTS
		7
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: 4	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Cilj kolegija je studenti steknu dodatna saznanja o fenomenima starosti i starenja u kontekstu društvenih promjena i savremenih izazova kao i da unaprijede znanja koja će im biti od značaja u socijalnom radu sa starijim osobama. Produbljivanje razumijevanja položaja i potreba starije populacije i upoznavanje sa savremenim tokovima u procjeni potreba i odnosa društva prema starijih osoba, socijalnoj podršci koju trebaju od primarne socijalne mreže i institucija sistema, i naposljetku faktorima koji doprinose boljem kvalitetu života. Cilj je i da studenti upoznaju domaće i međunarodne instrumente za zaštitu i poboljšanje položaja starijih osoba. Također, da studenti razviju svijet o potrebi istraživanja u području rada sa starijima, specifičnostima i potrebi za istraživanja čiji rezultati bi doprinijeli poboljšanju kvaliteta života starijih osoba.		
Sadržaj / struktura predmeta: Kolegij počinje uvodom o demografskim promjenama i osnovnim karakteristikama položaja starijih osoba u savremenom društvu. Nakon toga će se dati prikaz teorijskim pristupima izučavanja i razumijevanja starosti i starenja s aspekta socijalne gerontologije kao i značajnom konceptu aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti. S obzirom na važnost socijalne podrške koja se u socijalnom radu prema starijim osobama ostvaruje kroz različite izvore (primarna socijalna mreža i mreža institucija sistema), biće dat prikaz teorijskih pravaca u ostvarenju iste i njenim vrstama, izvorima i njenom značaju u kontekstu kvaliteta života. Značajna pažnja se pridaje konceptu kvaliteta života kroz teorijske osnove, pristupe i faktore kvaliteta života, kao i načinima istraživanja istih. Posebno će biti sagledan odnos savremenog društva prema starijim osobama s posebnim fokusom na socijalnu zaštitu u bosanskohercegovačkom društvenom kontekstu. Na osnovu naučnog istraživanja koje je provedeno na području Bosne i Hercegovine biće predstavljeni rezultati percepcije starijih osoba o njihovom položaju i potrebama, što predstavlja odraz savremenih pristupa u kojima je dat značaj korisničkim perspektivama. Studenti će se upoznati sa domaćim i međunarodnim instrumentima u ostvarivanju prava starijih osoba s posebnim fokusom njihove uloge u poboljšanju kvaliteta života starijih osoba. Kroz cijeli tok predavanja studenti će se upoznavati sa značajem i specifičnostima istraživanja starije populacije u savremenom društvu, kao i potrebi za istim.		
Literatura: 1. Bašić, S., Miković, M. (2013). "Aktivno starenje": Normativna vrijednost koncepta i izazovi u sferi socijalne politike. Pregled 3. 67-88. 2. Bond, J., Corner, L. (2004). Quality of life and older people. Open University Press 3. Devedžić, M., Stojilković, J. (2012). Novo poimanje starosti – prospektivna starost, Stanovništvo 1, 45-68. 4. Havelka, M., Despot Lučanin, J., Lučanin, D. (2000). Potrebe starijih osoba za cjelovitim uslugama skrbi u lokalnoj zajednici, Rev. soc. polit., 7 (1), 19-27. 5. Hengelson, V.S. (2003). Social support and quality of life. Quality of Life Research, 12 (1), 25-31. 6. Hromadžić, A. (2015). Where were they until now? "Aging, Care and Abandonment in a Bosnian Town. Etnološka tribina 38 (45): 3-29. 7. Kepeš, N. (2012). Identifikacija i etiologija trenutnog stanja i položaja osoba treće životne dobi u BiH. Gračanica: Osmijeh - Društvo za psihosocijalnu pomoć i razvijanje dobrovoljnog rada. 8. Miković M. (2010). Socijalni status, potrebe i briga o starijim osobama u BiH. Godišnjak Fakulteta političkih nauka 2010/2011, 303-313. 9. Podgorelec, S., Klempić, S. (2007). Starenje i neformalna skrb o starim osobama u Hrvatskoj.		

Migracijske i etničke teme, 23 (1-2):111-134.

10. Polić, R. (2005). Odgoj za starost kao mogućnost emancipacije. *Metodički ogledi*, 12 (1). 97–111
11. Rusac, S., i ost. (2016). *Narativi o dostojanstvu u starijoj životnoj dobi*. Zagreb: Zaklada Zajednički put.
12. Rešetar Čulo, I. (2014). Zaštita prava starijih osoba u Europi: trenutno stanje, nedostaci i izazovi. *Zagreb:Pravni vjesnik god. 30 br. 2*, 117-133
13. Salić, N (2019), *Percepcija i procjena starijih osoba u Bosni i Hercegovini o socijalnoj podršci i kvalitetu života (neobjavljena doktorska disertacija)*, Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu.
14. Šarić, E. i ost. (2013). *Treća životna dob/veliko putovanje*, Tuzla: Bosanska riječ.
15. Šarić, H. Lučić, E., Selimović, S., Družić, S., Salić, N., Imamović E., Smajlović, E. (2016). *Socijalna gerontologija*. Tuzla: OFF-SET.
16. Zahava G., Bowling, A. (2004). Quality of life from the perspectives of older people. *Ageing & Society* 24, 675–691.
17. Žganec, N., Rusac, S., Laklija, M., (2008).Trendovi u skrbi za osobe starije životne dobi u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije. *Revija za socijalnu politiku* 15 (2). 171-188.
- 18.Žganec, N. (1995). Obitelj – socijalna mreža - socijalni rad. *Druš. istraživanja*. Zagreb 18-19/god.4, br.4-5,str.503-515

Zakoni i međunarodni instrumenti

- 19.Službene novine FBiH (1999). Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštita porodica sa djecom: „Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16.
20. Službeni glasnik (2012). Zakon o socijalnoj zaštiti Republike Srpske. „Službeni glasnik RS“ br. 05/93, 15/96, 11/03, 37/12.
21. Službene novine FBiH (2005), Porodični zakon FBiH: „Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05 /20.06.2005.
22. Službeni glasnik RS (2002). Porodični zakon Republike Srpske: „Službeni glasnik RS“ br. 54/2002.
23. Službeni glasnik RS. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju. („Sl. glasnik RS“, br. 134/2011, 82/2013, 96/2013 - odluka US i 103/2015)
24. Službene novine FBiH (2018). Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH: („Službene novine FBiH“, br. 13/2018.
25. UN (2002). Madrid International plan of Action of Aging.
26. Dostupno na: http://www.un.org/en/events/pastevents/pdfs/Madrid_plan.pdf.
27. UN (2008). Vodič za nacionalnu implementaciju Madridskog internacionalnog plana akcije o starenju, New York (bos.prevod).
28. UN (nd). Jačanje prava starih ljudi Prema UN konvenciji - Resurs za promociju dijaloga u kreiranju nove Konvencije UN o pravima starih ljudi. Dostupno na:
29. <http://www.ngocoany.org/documents/resources/strengtheningrights/strengthening-rights-bs.pdf>,
30. UNECE (2009). Politika starenja - Integracija i učešće starijih osoba u društvu.
31. UNECE (2010). Izvod iz Politika starenja: Unapređenje zdravlja i prevencija bolesti, br 6. Prevod dostupan na: <http://www.zavodsz.gov.rs/PDF/oblast-starenja/politika-starenja/6%20-%20Politika%20starenja.pdf>.
32. starenja/6%20-%20Politika%20starenja.pdf.
33. UNECE (2010). Intergenerational family relationships in ageing societies. New York/Geneva: United Nations.
34. UNECE (2012). Bečka Ministarska Deklaracija 2012: Obezbeđenje društva za sve generacije: promocija kvaliteta života i aktivnog starenja. New York/Geneva: United Nations (Neoficijelni prijevod).
35. Vlada Bosne i Hercegovine (2013). Strategija reforme penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Vlada Bosne i Hercegovine
36. Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (2010). Specijalni izvještaj o stanju ljudskih prava starih osoba.

Univerzitet u Tuzli
Filozofski fakultet
Studijski odsjek: **Socijalni rad**

**ELABORAT ZA POKRETANJE DOKTORSKOG STUDIJA
SOCIJALNOG RADA**

Tuzla, 2020. godine

1. Naziv studijskog programa:

Doktorski studij Socijalnog rada za stjecanje akademskog stepena: *Doktor društvenih nauka/znanosti iz područja socijalnog rada*

2. Ciljevi i društvena opravdanost organizovanja studija

Sistematično izučavanje naučnog područja socijalnog rada na Univerzitetu u Tuzli započelo je 2004. godine kada je upisana prva generacija studenata socijalnog rada na Filozofskom fakultetu. Od te godine do danas, na ovom studijskom odsjeku evidentno je veliko interesiranje studenata za upis. U akademskoj 2010/11 organizovan je i postdiplomski studij za sticanje naučnog stepena magistar nauka socijalnog rada. Od 2012/13 akademske godine na Odsjeku za socijalni rad organiziran je master studijl Socijalni rad i Socijalna politika.

Doktorski studij je svojim konceptom, strukturom i sadržinom usklađen s Evropskim kvalifikacijskim okvirom (EKO) prema kojem doktorski studij predstavlja najviši obrazovni nivo i osigurava sticanje kompetencija koje odgovaraju 8. nivou kvalifikacijskog okvira te obimom, kompetencijama i profilom struke garantira utemeljenost iskaza na javnoj ispravi o završenom doktorskom studiju i sticanju zvanja doktora nauka u oblasti socijalnog rada. Obrazovanje za socijalni rad i socijalnu politiku je u stalnoj interakciji sa savremenim društvenim promjenama i procesima i nalazi se pred novim izazovima u akademskim zajednicama, u nastojanju da ponudi održive koncepte socijalnog razvoja u pojedinim zemljama. Razvoj dokorskog obrazovanja iz ovog područja u našem društvu je potrebno iz nekoliko razloga:

1. specifični socijalni izazovi bosansko-hercegovačkog društva koje je još uvijek u složenoj tranziciji socijalnih, političkih i ekonomskih odnosa i promjena;
2. proces integracije naše zemlje u Europsku uniju i prihvatanje evropskih standarda u oblasti obrazovanja i u oblasti socijalne politike;
3. praćenje svjetskih trendova obrazovanja iz područja socijalnog rada u kojima je sve veće težište na naučno utemeljenom istraživanju i planiranju i naučnoj evaluaciji intervencija usmjerenih ka pojedincima, obiteljima i zajednicama;
4. proširit će se lepeza naučnih oblasti i istraživačkih područja Univerziteta u Tuzli i na taj način povećati njegova interdisciplinarnost;
5. valorizirat će se iskustva i rezultati postignuti u nastavnim, naučnim i istraživačkim procesima realiziranim na studijskom Odsjeku za socijalni rad.

Potreba za savremenim naučnim istraživanjima u oblasti socijalnog rada i socijalne politike je utemeljena na procesima tranzicije, globalizacije i europeizacija, koji uzrokuju različite socijalne probleme i socijalne rizike i duboke promjene u sistemu socijalne politike mnogih zemalja. Zbog toga se savremeni socijalni rad i socijalna politika ne odnose samo na socijalnu zaštitu i rješavanje socijalnih problema, već i na druge oblike socijalnih intervencija kao što su socijalno planiranje i istraživanje novih socijalnih rizika. Upravo zato Preporuka Vijeća

Europe o socijalnim radnicima (2000.) izričito naglašava potrebu stalne edukacije socijalnih radnika te provođenja istraživanja bitnih za socijalna istraživanja i socijalni razvoj. Stoga se socijalni rad kao profesija i nauka mora i dalje razvijati da što uspješnije odgovori na ove izazove.

Polazeći od navedenog, ovaj se Studij pokreće s ciljem da se omogući naučno-istraživački rad i sticanje doktorata nauka iz područja socijalnog rada. Doktorski studij posebno je potreban za razvoj kapaciteta za savremena istraživanja u području socijalnog rada koja će tragati za odgovorima na probleme zapošljavanja, reforme penzionog osiguranja, izgradnje efikasnog sistema zdravstvenog osiguranja, borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, uključivanja građana i organizacija civilnog društva u socijalne programe, razvoja stambene politike, privatizacije socijalnih usluga te uticaja procesa globalizacije na razvoj socijalnih država, dostupnosti socijalnih usluga građanima i osiguravanja ljudskih prava.

Doktorskim studijem razvijaju se teorijske, metodološke i empirijske pretpostavke naučnog angažmana u području socijalnog rada. Studij bi trebao osposobljavati buduće polaznike da budu sposobni unapređivati, sistematizirati i analizirati znanja koja se odnose na široki spektar tema u sklopu razvoja i organizacije bosansko-hercegovačkog socijalnog sistema. Imajući na umu da je socijalni rad naučna disciplina i primijenjena djelatnost, teorijska i empirijska znanja, koja se stiču kroz doktorski studij, pretpostavka su iznalaženja djelotvornih rješenja za brojne socijalne probleme našeg društva i njihovu prevenciju.

Osnivanjem dokorskog studija iz socijalnog rada i socijalne politike ostvarit će se slijedeći ciljevi:

- proširit će se lepeza naučnih oblasti i istraživačkih područja Univerziteta u Tuzli i na taj način povećati njegova interdisciplinarnost,
- osnažit će se proces jačanja društvenih nauka na Univerzitetu u Tuzli,
- valorizirat će se iskustva i rezultati postignuti u nastavnim, naučnim i istraživačkim procesima realiziranim na Studijskom odsjeku socijalnog rada,
- doprinijet će se razvoju socijalnog rada i socijalne politike u Bosni i Hercegovini te primjeni nenasilnih metoda u rješavanju domaćih društvenih proturječnosti i na taj način podržati proces demokratske tranzicije društva.
- odgovorit će se na zahtjeve iskazane od pojedinaca iz cijele Bosne i Hercegovine i regije za stjecanje doktorata iz područja socijalnog rada na Univerzitetu u Tuzli.

3. Način organiziranja studija

Radi se o prvom studiju ovakve vrste u Bosni i Hercegovini. Studij je, između ostalog, usklađen s Međunarodnim općim standardima za obrazovanje socijalnih radnika, koje je usvojilo Međunarodno udruženje studija za socijalni rad i Federacija socijalnih radnika 2004. godine. Svojom organizacijom, strukturom te prijedlogom nositelja pojedinih sadržaja omogućava interdisciplinarnost i transdisciplinarnost u sagledavanju relevantnih socijalnih pitanja. Doktorski program omogućava unapređenje saradnje s javnim i civilnim sektorom kroz posebno strukturirana i organizirana doktorska istraživanja.

Nosilac i izvođač doktorskog studija je Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, Studijski odsjek socijalnog rada. Organizacija i realizacija doktorskih programa na Filozofskom fakultetu regulisano je Pravilnikom o trećem ciklusu-doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli. Institucijska strategija razvoja doktorskog programa iz područja socijalnog rada, se temelji na provedbi Bolonjskog procesa u Bosni i Hercegovini te na činjenici da Studijski odsjek socijalnog rada Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, nudi obrazovanje iz područja socijalnog rada.

Doktorski studij Socijalnog rada na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli koncipiran je u skladu sa Smjernicama za izradu studijskih programa III ciklusa studija koje je donio Senat Univerziteta u Tuzli na sjednici 08.02.2017. godine, kojima je osigurano da studijski programi trećeg ciklusa slijede načela bolonjskog procesa te da na tom osnovu osiguraju, kako interdisciplinarnu tako i međuuniverzitetsku pokretljivost studenata. Dosljednom primjenom ECTS sistema zagwarantirana je precizna kvantifikacija svih formi studentskog angažiranja u realizaciji Plana i programa. To omogućava polaznicima studija da: 1) jedan dio obaveza mogu realizirati na drugim fakultetima, odnosno univerzitetima, 2) da se polaznicima doktorskih studija s drugih fakulteta i univerziteta dokumentira i kvantificira svaki oblik njihovog angažiranja na ovom doktorskom studiju i 3) da se objektivno valoriziraju i priznaju prethodni oblici diplomskog i poslijediplomskog obrazovanja u zemlji i inostranstvu.

Usklađenost koncepta doktorskog studija s temeljnim načelima bolonjskog procesa te već ostvarena dobra saradnja sa sličnim studijskim odsjecima u BiH i regionu, pogodna su platforma za uspostavljanje partnerskih odnosa sa univerzitetima/sveučilištima u regiji i šire. Nastavnici s ovih univerziteta/sveučilišta učestvovat će u izvođenju nastave i realizaciji nastavnog programa. Studij ima voditelja doktorskog studija kojega imenuje NNV Fakulteta.

Sve administrativne poslove za potrebe doktorskog studija vodi Studentska služba Filozofskog fakulteta.

Sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja rješava Vijeće doktorskog studija Filozofskog fakulteta u Tuzli.

Vijeće doktorskog studija Filozofskog fakulteta u Tuzli imenuje Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta.

Vijeće ima 5 - 7 članova koji se imenuju iz reda nastavnika na doktorskim studijima na Filozofskom fakultetu u Tuzli na period od 4 (četiri) godine. Vijeće doktorskog studija predlaže odluke vezane za organizaciju i tok studiranja na doktorskom studiju koje donosi NNV.

Predsjedavajući Vijeća voditelj je doktorskog studija. Voditelj doktorskog studija održava neophodnu komunikaciju s polaznicima, upućuje ih u način ispunjavanja njihovih obaveza vezanih za istraživački rad i pomaže im pri izboru izbornih predmeta. Naučno-nastavno vijeće Fakulteta imenuje mentora za pripremu, izradu i odbranu doktorskog rada.

4. Akademske reference nastavnika angažiranih u realizaciji studijskog programa

Nastavnik	Reference nastavnika
Prof.dr. Nijaz Karić	Karić, N. Pandžić, A. i Osmanović, N. (2018): <i>Stavovi stručnih radnika o primjeni metode kućne posjete u procesu socijalne dijagnoze porodice</i>; Zbornik radova, IX Međunarodna naučno-stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“, Harkanj, Mađarska, (ISSN 1986-9886). Karić N. (2017): <i>Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici (drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje)</i>, Univerzitetski udžbenik, Off-set, Tuzla, 504 str., (ISBN 978-9958-31-286-1; COBISS.BH-ID 23696134). Pandžić A., Karić N., Bijedić M. (2016): <i>Socijalizacija djece i rizici na Internetu</i>, Naučna monografija, Centar za socijalne inovacije, Tuzla, 321 str., (ISBN 978-9958-31-291-5. COBISS. BH-ID 23774982). Karić N., Kovačević R., Pandžić A. (2016): <i>Povezanost društvenog konteksta socijalizacije i etiologije maloljetničke delinkvencije u Bosni i Hercegovini</i>, Zbornik radova (II), VII međunarodna naučno-stručna konferencija „Unapređenje kvaliteta života djece i mladih“, Tuzla, juni, 2016. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, str. 41–51, (ISSN 1986-9886). Šarić H., Karić N., Delić Z., Kovačević R. (2016): <i>Fenomen prosjačenja kao socijalni problem (naučna monografija)</i>, Planjax komerc, Tešanj, 257 str., (ISBN 978-9958-34-209-7. COBISS. BH-ID 23071238). Karić N. (2015): <i>Socijalni problemi i ekološki rizici modernog društva</i>, Znanstvena monografija konferencije „Okoljska vzgoja in trajnostni razvoj v interakciji z okoljskimi spremembami“, Univerzitet u Mariboru, Republika Slovenija, str. 86–98. (ISBN 978-961-6647-47-2; COBISS.SI-ID 81854977). Kovačević R., Muftić E., Karić N., Gurda V. (2015): <i>Prediktori recidivizma maloljetnih delinkvenata nakon tretmana u disciplinskom centru</i>, HUMAN Research in Rehabilitation, Journal for interdisciplinary studies, br. 5/2015., Institute for Human Rehabilitation, Association of scientists, Tuzla, str. 21–29. (ISSN 2232-9935; UDC:343.91-053.6., 343.815., 364-053.6). – http://www.human.ba Karić N. (2014): <i>Socijalni i sociološki aspekti socijalizacije</i>, Zbornik radova, V međunarodna naučno-stručna konferencija „Unapređenje kvaliteta života djece i mladih“, Igalo, Republika Crna Gora, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2014, str. 717–726, (ISSN 1986-9886). Karić N., Omerović M., Tomić-Avdić A. (2014): <i>Uloga škole u prevenciji poremećaja u ponašanju</i>, Obrazovanje za razvoj,

	Monografija znanstvenog skupa, Juraj Dobrila Univerzitet u Puli, Republika Hrvatska, str. 181–193. (UDK:37.017(82); ISBN 978-953-7498-93-1). Karić N. Pandžić, A. (2013), <i>Influence of ecological systems theory to the modern understanding of the socialization of youth and social development of the community</i>, Znanstvena monografija, Okoljsko izboraževanje za 21. stoljetje, COBISS.SI-ID 73596673, str. 84 – 94, Vol. 10. Univerza v Maribor ,Slovenija. Karić N. (2010): <i>Značaj razvoja civilnog društva u ostvarivanju ciljeva socijalnog rada u zajednici</i>, Zbornik radova, Međunarodna znanstvena konferencija „Socijalni rad i borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti – profesionalna usmjerenost u zaštiti i promicanju ljudskih prava“, Sveučilište u Mostaru (ISBN 978-953-56322-1-4). Karić N. (2010): <i>Teorijsko razumijevanje mrežnog socijalnog rada</i>, Zbornik radova, Filozofski fakultet, br. 10, Tuzla, str. 153–165. (ISSN 1521-6021). Karić N., Čišić B., Šarić H., Lučić E., Kuralić L. (2009): <i>Ocjena uloge i mogućnosti škole u prevenciji pojave maloljetničke delinkvencije u lokalnoj zajednici</i>, Defektologija, br. 15 (2), Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Tuzla, str. 184–191. (ISSN 1512-6994). Tomić R., Šehović M., Karić N., Hasanović I. (2008): <i>Delinkventno ponašanje djece i mladih</i>, OFF-SET, Tuzla, 277 str., (ISBN 978-9958-658-50-1.COBISS. BH-ID 16596486). Karić N., Kovačević R., Lučić E., Kulišić M. (2008.): <i>Porodica kao etiološki faktor pojave maloljetničke delinkvencije</i>, Zbornik radova, Filozofski fakultet, br. 9, Tuzla, str. 281–291. (ISSN 1521-6021). Karić N. (2006): <i>Socijalni rad u funkciji prevencije i rješavanja stanja socijalne potrebe pojedinca, grupe i lokalne zajednice</i>, Zbornik radova, br. 7, Filozofski fakultet, Tuzla, str. 427–438. (ISSN 1521-6021). Karić N. (2002): <i>Zadovoljavanje socijalnih potreba u lokalnoj zajednici</i>, OFF-SET, Tuzla, 206 str., (ISBN 9958-9718-2-8. COBISS/BIH-ID 10997254).
Prof.dr. Hariz Šarić	Delić, Z., Šarić, H., (2018), <i>Socijalni kapital i socioekonomski razvoj Bosne i Hercegovine</i> (naučna monografija), IN SCAN, Tuzla. Šarić, H., Zlatan, D., (2017): <i>Stavovi studenata o vezi između turskih serija i estetski obilježenog društvenog ponašanja mladih</i>, DHS–Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina II, broj 2, str. 231–252, Tuzla. Šarić H., Mehmedović F., (2017): <i>Riziko-faktori nasilja nad</i>

	<i>starim osobama u ustanovama socijalne i zdravstvene njege</i>, DHS – Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina II, broj 3, str. 399–416, Tuzla. Šarić H., Delić A., (2018), <i>Socijalni faktori vršnjačkog nasilja na području Srednjobosanskog kantona</i>, Zbornik radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Bihaću br. 9, Univerzitet u Bihaću, Bihać. Delić, Z., Šarić, H., Osmanović, N., (2017), <i>Significance of Social Capital in Socio-economic Development of Bosnia and Herzegovina</i>, International Business Research; Vol 10, No 3, Published by Canadian Center of Science and Education, URL: https://doi.org/10.5539/ibr.v10n3p169. Šarić H., et al. (2016), <i>Socijalna gerontologija, (Naučna knjiga)</i>, OFF-SET Tuzla, 378 str., (ISBN 978-9958-31-267-0. COBISS.BH-ID 23298310). Šarić H., Karić N., Delić Z., Kovačević R. (2016): <i>Fenomen prosjačenja kao socijalni problem (naučna monografija)</i>, Planjax komerc, Tešanj, (ISBN 978-9958-34-209-7. COBISS. BH-ID 23071238). Šarić, H. (2012.): <i>Nasilje u porodici</i>, P.N.T., Tuzla, (Knjiga), (ISBN 978-9958-540-00-4. COBISS. BH-ID 19923974). Šarić, H., Zlatan, D., (2012): <i>Stavovi studenata o uticaju turskih serija na socijalno ponašanje mladih</i>, Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije „Novi trendovi u obrazovanju“, Kyrenia, Sjeverni Cipar, 24-26 rujna, 2012. Zbornik radova u Procedia-socijalne i bihevioralne znanosti (ISSN: 1877-0428), i The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET (www.tojet.net) (SSCI). Šarić, H. (2010.): <i>Socijalni rad s ovisnicima</i>, OFF-SET, Tuzla, (Univerziteteski udžbenik), (ISBN 978-9958-658-93-8. COBISS. BH-ID 17955334). Šarić, H., (2008.): <i>Prostitucija i ostale pojave socijalne patologije</i>, OFF-SET, Tuzla, (Knjiga), (ISBN 978-9958-658-48-8; COBISS. BH-ID 16336902). Tomić R., Šarić H., (2008): <i>Sociopatološke manifestacije kod djece i mladih</i>, OFF-SET, Tuzla, (Knjiga), (ISBN 978-9958-658-52-5. COBISS. BH-ID 16941062). Šarić, H. i ostali (2012.): <i>Percepcija i stavovi uposlenika o stanju u organizacionim jedinicama MUP-a Tuzlanskog kantona</i>, (ISTRAŽIVAČKA STUDIJA), (ISBN 978-9958-764-48-6. COBISS. BH-ID 19542278). Šarić, H., (2011.): <i>„Tranzicija i porodično nasilje (Situacija u Bosni i Hercegovini)“</i>, Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije obrazovnih tehnologija (IETC), na Univerzitetu u Istanbulu 25 – 27. maj 2011. godine, Istanbul, <i>11th International</i>
--	---

	<i>educational technology conference, Proceedings Book (Volume I)</i>, str. 1220-1234. (www.iet-c.net). Šarić H., Salić N. (2010.): „<i>Odnos socijalne gerontologije i socijalne patologije - analitički pristup</i>“, Zbornik radova sa Međunarodne znanstvene konferencije “Socijalni rad i borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti - profesionalna usmjerenost u zaštiti i promicanju ljudskih prava”, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, (ISBN 978-953-56322-1-4. CIP 781217). Šarić, H., Čišić, B., Karić, N., Lučić, E., Pandžić A., Salić, N., (2010): „<i>Uloga socijalnog radnika u radu s ovisnicima o alkoholu</i>“, Prvi alkoholološki simpozij u Bosni i Hercegovini sa međunarodnim učešćem „<i>Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja</i>“, 23.-24. aprila 2010. godine, Tuzla, Bosna i Hercegovina. (ISBN 978-9958-623-03-5; COBISS.BH-ID 19858694). Šarić, H., (2010.): „<i>O nekim socijalnim devijacijama u Bosni i Hercegovini u osmanskome periodu</i>“. Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog simpozija „<i>Bosna i Hercegovina od dolaska Osmanlija do danas</i>“, Tuzla, 09–11. 06. 2010. godine, str. 657–674, (ISBN 978-9958-609-62-6; COBISS.BH-ID 18702086). Šarić, H. (2005): „<i>Povezanost prostitucije s drugim sociopatološkim pojavama u Federaciji Bosne i Hercegovine</i>“, Kriminalističke teme, Časopis za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Univerzitet u Sarajevu, Fakultet kriminalističkih nauka Sarajevo, Godište IV, Sarajevo, broj 3–4, str. 219–238. (UDC 343.9 ISSN 1512-5505). Šarić, H. (2000): <i>Uzroci i pokazatelji suicida u Tuzlanskom kantonu 1992–1998</i>, izdavač: JU Narodna i univerzitetska biblioteka Tuzla, (Knjiga), (ISBN 9958-525-08-9, COBISS/BH-ID 8430086).
Prof.dr. Dževad Terimiz	Termiz Dž., Karić N., Tančić D. (2017): <i>Socijalne komponente društvenog položaja osoba s invaliditetom</i>, Naučna monografija, Off-set, Tuzla, 216 str., (ISBN 978-9958-31-291-5. COBISS. BH-ID 23774982). Termiz, Dž. (2014): <i>Specifičnosti metodologije istraživanja u bezbjednosnoj djelatnosti</i>, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, str. 145.(ISBN: 978-9958-598-54-8, COBISS.BH-ID: 21229830). Termiz, Dž. (2013): <i>Osnovi metodologije socijalne psihologije</i>, AMOS GRAF, Sarajevo, 200 str. (ISBN: 978-9958-668-07-4, COBISS.BH-ID: 20468486). Termiz, Dž. (2013): <i>Kritika teorije</i>, AMOS GRAF, Sarajevo, 127 str. (ISBN: 978-9958-668-06-7, SOBISS.BH-ID: 20468230).

	Termiz, Dž.; Milosavljević, S.; Arežina, V. (2010): <i>Analitika medija</i>, Media Plan Institut, Sarajevo, strana 189., (ISBN: 978-9958-514-02-9, COBISS.BH-ID: 1842995). Termiz, Dž. (2009): <i>Metodologija društvenih nauka – drugo dopunjeno i prošireno izdanje</i>, “Grafit” Lukavac, strana 401., (ISBN: 978-9958-732-00-3, COBISS.BH-ID: 17518342). Termiz, Dž.; Milosavljević, S. (2008): <i>Analitika I tom</i>, NIK “Grafit” Lukavac, (ISBN: 978-9958-732-29-4, COBISS.BH-ID: 16335110). Čekić, S.; Termiz, Dž.; (2007): <i>Žrtve zločina u Sarajevu 1992-1996</i>, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo i Kult B, (ISBN: 978-9958-740-44-2, COBISS.BH-ID: 16263174). Termiz, Dž. (2006): <i>Statističke tehnike i postupci u politikološkim istraživanjima</i>, “Grafit”, Lukavac, str. 176, (ISBN: 9958-732-28-9, COBISS.BH-ID: 15139846). Termiz, Dž. (2005): <i>Teorija nauke o socijalnom radu</i>, Grafit, Lukavac, 277 str. (ISBN: 9958-732-25-4, COBISS.BH-ID: 14023942). Termiz, Dž. (2003): <i>Metodologija društvenih nauka</i>, “TKP Šahinpašić”, Sarajevo, 313 str. (ISBN: 978-9958-668-06-7, SOBISS.BH-ID: 20468230). Termiz, Dž. (2001): <i>Teorija socijalnog rada</i>, “Grafit”, Lukavac, str. 250, (ISBN: 9958-732-23-8, COBISS/BH-ID: 9668870). Termiz, Dž. (2001): <i>Osnovi metodologije nauke o socijalnom radu</i>, “Grafit”, Lukavac, str. 194., (ISBN: 9958-732-22-X, COBISS/BiH-ID 96655429). Termiz, Dž.; Milosavljević S. (2000), <i>Praktikum iz metodologije politikologije</i>, Sarajevo. (COBISS/BiH-ID: 8027398). Termiz, Dž.; Milosavljević S. (1999), <i>Uvod u metodologiju politikologije</i>, DAX - Trade, Sarajevo. (ISBN: 9958-9760-0-5, COBISS/BBBiH-ID: 7149830). Termiz, Dž. (1997), <i>Moguće implikacije socijalnog položaja prognanog stanovništva u Tuzlansko - podrinjskom kantonu u području Vozuće u periodu oktobar 1995 - april 1996. godine</i>, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo (UDK 325.254:572.9]:364.022(497.6)“1995/1996). Termiz, Dž. (1997), <i>Moguće implikacije socijalnog položaja prognanog stanovništva u Tuzlansko - podrinjskom kantonu u području Vozuće u periodu oktobar 1995 - april 1996. godine</i>, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo (UDK 325.254:572.9]:364.022(497.6)“1995/1996). Termiz, Dž. (1995): <i>Strukturalno-komparativna analiza socijalnog aspekta kriminaliteta na području grada Sarajeva u</i>
--	--

	<i>periodu (1987-IV/1994), ANU BiH, Sarajevo.</i> Termiz, Dž. (1994): <i>Komparativna analiza socijalnih obilježja kriminaliteta u periodu prije rata (1987-IV/92) i u periodu rata (IV/92-IV/93) na području grada Sarajeva</i>, ANU BiH, Sarajevo.
Prof. dr. Asim Pandžić	Pandžić, A. Karić, N. i Bijedić, M. (2016); Socijalizacija djece i rizici na Interentu; ISBN 978-9926-8002.2-2, COBISS.BH-ID 22997254, Naučna monografija, Centar za socijalne inovacije Tuzla. Pandžić, A. (2015); Menadžment u socijalnom radu – unapređenje kvaliteta socijalne zaštite, Naučna monografija, ISBN 978-9926-8002-1-5, Centar za socijalne inovacije, Tuzla. Pandžić, A. (2015); Sistem integrirane zaštite djece od zloupotrebe putem Interenta – prtevencija, socijalna podrška i intervencija, ISBN 978-9926-8002-0-8, Centar za socijalne inovacije, Tuzla. Avdibegović, E. Pandžić, A. i saradnici (2015); Uticaj različitih konteksta socijalizacije na razvoj meloljetničke delinkvencije u posratnoj Bosni i Hercegovini, Naučna monografija, ISB 978-9958-31-253-3, OFF-SET, Tuzla. Šarić, H., Delić, Z., Kovačević, R., Gutić, B., bečić, Z., Babić, D., Pandžić, A., Lučić, E., Alibegović, A. i Salić, N.(2012); <i>Istraživačka studija - Percepcija i stavovi uposlenika o stanju u organizacionim jedinicama MUP-a Tuzlanskog kantona</i>“, ISBN 978-9958-764-48-6, Grin doo Gračanica. Grabić, O., Omerović, S., Ćuk. M., Pandžić, A. i Milinković, J. (2010); Studenti menadžmenta o procesu studiranja. U: Cajvert, Lj., i Branković, D., <i>Pedagoške osnove savremenog modela pstdiplomskih studija u socijalnom radu – supervizija i menadžment</i>, (str. 191 -218). Banja Luka, ISBN 978-99955-59-12-0. Pandžić, A. (2016); Orijentacija institucija socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini prema kvaliteti; Društvene i humanističke studije - časopis Filozofskog fakulteta u Tuzli, str 355 – 382, Tuzla. Pandžić, A. i Karić, N. (2016); Kapacitet institucija socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini za kvalitetno pružanje socijalnih usluga; IV. Međnarodna znanstvena konferenca „Izzivi in težave sodobne družbe“, Znanstvena monografija „Novodobni izzivi družbe“, str. 134 – 144., Rakičan, Slovenija. Karić, N, Kovačević, R. i Pandžić, A. (2016); Povezanost društvenog konteksta socijalizacije i etiologije maloljetničke delinkvencije u Bosni i Hercegovini; VII Međunarodna naučno-stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“ 24.-26.06.2016. Tuzla, Bosna i Hercegovina. Pandžić, A. (2015); Menadžment institucija socijalne zaštite i

	evropski standardi kvaliteta socijalnih usluga; Naučna monografija „Menadžment u socijalnom radu – unapređenje kvaliteta socijalne zaštite, Centar za socijalne inovacije str: 19 – 56., Tuzla. Pandžić, A. (2015); Upravljanje javnim transferima u socijalnoj zaštiti – neophodnost reforme, Naučna monografija „Menadžment u socijalnom radu – unapređenje kvaliteta socijalne zaštite, Centar za socijalne inovacije, str: 187 – 230., Tuzla. Pandžić, A. i Karić, N. (2013); Orjentiranost sistema socijalne zaštite prema korisnicima socijalnih prava i usluga socijalnog rada; Časopis za teoriju i praksu socijalne politike i socijalnog rada „<i>Socijalna politika</i>“ ISDN 0038-0091, UDK 364, god. 48 № 1/2013, str. 101 – 127, Institut za političke studije, Beograd Karić N. i Pandžić, A. (2013), Influence of ecological systems theory to the modern understanding of the socialization of youth and social development of the community, <i>Znanstvena monografija</i>, Okoljsko izboraževanje za 21. stoljetje, COBISS.SI-ID 73596673, str. 84 – 94, Vol. 10. Univerza v Maribor, Pedagoška fakulteta Maribor in RIS Dvorec Rakičan, Maribor. Pandžić, A. (2012); Pristupačnost usluga u sistemu socijalne zaštite Bosne i Hercegovine; Časopis za defektološka, pedagoška, pedagoško-psihološka i socio-medicinska pitanja teorije i prakse rada sa djecom, omladinom i odraslim osobama ometenim u razvoju „<i>Defektologija</i>“, 2012; 18 (1); ISSN 1512-6994; str. 9-17, Vol. 8. Tuzla Pandžić, A. (2012); Preovladavanje socijalnih rizika u Bosni i Hercegovini – izazov za sistem socijalne zaštite; <i>Zbornik radova „Rizici i izazovi socijalnih reformi“</i>, Fakultet političkih nauka Beograd, ISDN 978-86-84031-57-2. STR. 173 – 193, Vol. 20., Beograd. Pandžić, A. i Karić N. (2012); Ostvarivanje socijalne kohezije i solidarnosti u Bosni i Hercegovini; Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse „<i>Socijalna misao</i>“, ISSN – 0354-401X, broj 3, 2012/3, str. 81 – 117, Vol. 36, Beograd Pandžić, A., Karić, N (2012); Aktivne mjere na tržištu rada u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, <i>Zbornik radova II Međunarodnog naučnog skupa o ekonomskom razvoju i životnom standardu EDASOL 2012</i>, Panevropski Univerzitet Apeiron, str 342. ISBN 978-99955-49-93-0, Banja Luka. Pandžić, A. (2011); Stavovi stručnih radnika u institucijama socijalne zaštite o položaju profesije socijalnog rada u Bosni i Hercegovini, <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli</i>, ISSN 1512-6021, str. 109 – 130, Vol. 34, br. 11, Tuzla. Đuderija, S., Termiz, Dž., Šadić, S., Šerić, N., Milinković, J.,
--	---

Čišić, B., **Pandžić, A.**, Šarić, H., Karić, N., Šućur-Janjetović, V., Efendić, A. i Hunčec, S. (2011); Praktikum za socijalne radnike o pojavi i pojavnim oblicima radne eksploatacije djece, trgovine ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja, prostitucije, pornografije i pedofilije: predstavljanje knjige, Bosna i Hercegovina 2010.godine, Zbornik radova Međunarodne znanstvene konferencije, »Socijalni rad i borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti – profesionalna usmjerenost zaštiti i promicanju ljudskih prava«, Filozofski fakultet Mostar, Bosna i Hercegovina, 20. - 23. listopada 2010. godine, str 83-103.

Pandžić, A. Čišić, B., Lučić, E., Selimović, S., (2010), Menadžment ljudskih resursa u organizacijama socijalnog rada, Časopis za defektološka, pedagoška, pedagoško-psihološka i socio-medicinska pitanja teorije i prakse rada sa djecom, omladinom i odraslim osobama ometenim u razvoju *Defektologija*, 2010; 16 (1); ISSN 1512-6994; str. 1- 8, Vol. 8. Tuzla

Lučić, E., Karić, N., **Pandžić, A.** i Selimović, S. (2010), Samoprocjena izloženosti stresu stručnih radnika u socijalnom radu, Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse *Socijalna misao*, ISSN – 0354-401X, broj 66, 2010/2, str. 71 – 86, Vol. 15, Beograd.

Pandžić, A. Čišić, B., (2010), Značaj upravljanja kvalitetom u socijalnom radu i institucijama socijalne zaštite, *Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli*, ISSN 1512-6021, str. 181 – 196, Vol. 16, Tuzla.

Pandžić, A., Čišić, B., Lučić, E., Selimović, S. (2009), Mjerenje kvalitete u socijalnom radu, Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse, *Socijalna misao*, ISSN – 0354-401X, broj 64, 2009/4, str. 123 – 149, Vol. 26. Beograd. Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse "Socijalna misao" ISSN – 0354-401X, broj 64, 2009/4, str. 123 – 149, Vol. 26. Beograd.

Čišić, B., Selimović, S., Lučić, E., **Pandžić, A.** (2009), Oblici socijalnih usluga nevladinih organizacija na području Tuzlanskog kantona, Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse *Socijalna misao*, ISSN – 0354-401X, broj 64, 2009/4, str. 179 – 191, Vol. 12, Beograd.

Čišić, B., Šarić, H., Karić, N., **Pandžić, A.**, Lučić, E., Salić, N., i Selimović, S. (2009), Socijalna integracija povratnika na područje sjeveroistočne BiH, Zbornik radova *Socijalna reintegracija*, str. 26 – 35, Vol. 9. publikovan u okviru projekta "Poboljšanje socijalnih službi i uloge istraživanja u obalsti socijalnog rada" u saradnji Univerziteta u Tuzli i Univerziteta u Basel – Švicarska. Tuzla

Čišić, B., Šarić, H., Karić, N., Lučić, E., **Pandžić, A.**, Salić, N., Selimović, S. (2009), Ispitivanje problema socijalnih institucija i organizacija u radu na povratku žrtava nasilja u lokalnu zajednicu

	na području Tuzlanskog kantona, Zbornik radova <i>Socijalna reintegracija</i> str. 17 - 25. Vol. 8. publikovan u okviru projekta "Poboljšanje socijalnih službi i uloge istraživanja u obalsti socijalnog rada" u saradnji Univerziteta u Tuzli i Univerziteta u Basel – Švicarska, Tuzla.
Prof. dr. Erna Lučić	Lučić, E. (2019). <i>Osnove socijalnog rada u školi</i>, (naučna monografija), Soreli, Tuzla, 259 str., (ISBN 978-9958-562-27-3. COBISS.BH-ID 27112198). Šarić H., Lučić, E. et al. (2016), <i>Socijalna gerontologija</i>, (naučna knjiga), OFF-SET Tuzla, 378 str., (ISBN 978-9958-31-267-0. COBISS.BH-ID 23298310). Salić, N., Lučić, E., Ramić, S., (2018): <i>Centar za socijalni rad kao organ starateljstva u postupku porodičnog posredovanja</i>, DHS – Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina III, broj 1(4), str. 145–165, Tuzla, UDK 364-5 347.61 ,ISSN 2490-3604 (print), ISSN 2490-3647 (online) Lučić, E. (2017): <i>Stavovi nastavnika o saradnji škola sa centrima za socijalni rad u prevenciji međuvršnjačkog nasilja</i>, Defektologija, br. 23 (2), Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla. (ISSN 1512-6994). Salić, N., Lučić, E. (2016): <i>Cjeloživotno učenje kao faktor u smanjenju siromaštva</i>, DHS – Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina I, broj 1, str. 385–402, Tuzla, UDK 364-5 347.61 ,ISSN 2490-3604 (print), ISSN 2490-3647 (online) Lučić, E. (2016): <i>Socijalni rad u školi-karika koja nedostaje</i>, DHS – Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina I, broj 1, str. 403–414, Tuzla, UDK 36:373 (497.6),ISSN 2490-3604 (print), ISSN 2490-3647 (online) Šarić, H., Delić, Z., Lučić, E., Šarić, I. (2012); <i>Ne(vidljivost) beskućništva u Bosni i Hercegovini</i>, Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse „Socijalna politika“, ISSN 0354-401X, broj 4, 2012/4, str. 103 – 115, Vol.19, Beograd. Lučić, E., Karić, N., Selimović, S. (2011); <i>Izvori profesionalnog stresa i sagorijevanja stručnjaka u području socijalnog rada</i>, Zbornik radova Međunarodne znanstvene konferencije „Socijalni rad i borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti-profesionalna usmjerenost zaštiti i promicanju ljudskih prava“, Filozofski fakultet, Mostar, Bosna i Hercegovina, ISBN 978-953-56322-1-4, 20. – 23.10.2010., str. 639.-653, Zagreb Karić, N., Lučić, E. (2011); <i>Društveni aspekti prevencije profesionalnog stresa i sagorijevanja stručnjaka u oblasti socijalnog rada</i>, Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli, ISSN 1512-6021, str. 59 – 71, Vol. 34, br.

	11, Tuzla. Pandžić, A. Čišić, B., Lučić, E., Selimović, S., (2010), <i>Menadžment ljudskih resursa u organizacijama socijalnog rada</i>. Časopis „Defektologija“, Vol. 16, br. 1, Tuzla, str. 1-8.
Prof.dr. Miroslav Brkić	Bornarova S. Brkić M. Habul U. (2007). <i>From Welfare to Workfare States on the Balkans</i>. Faculty of Philosophy. Skopje. Brkić M., Jugović A. (2009). <i>Experience of Service User Involvement in the Education of Social Workers in Serbia</i>. Ljetopis socijalnog rada. Pravni fakultet sveučilišta u Zagrebu. Studijski centar socijalnog rada. Godište 16, br.2. str.469-481. Brkić M. (2009). <i>Integration of refugees, internally displaced and deported in Serbia</i>,. Ercolani A. (ed). Dinamoche Umane del Mediterano. Universita di Bari. La rivista delle science politiche. Italia, Bari, p. 109-143 Milosavljević M. Brkić M. (2010). <i>Socijalni rad u zajednici</i>. Republički zavod za socijalnu zaštitu. Beograd Brkić M. (2010). <i>Zastupanje u socijalnom radu</i>. Fakultet političkih nauka. Beograd Brkić M. Stanković D. (2012). <i>Harmonisation of Asylum and Integration Policy with the European Union Legislation</i>. Serbian Political Thought, Insitute for Political Studies. Belgrade. Year IV, Vol. 6, 2/2012, str.67-83. Jugović A. Brkić M.(2013). <i>Socijalni rad u Srbiji u kontekstu ekonomske krize i društvene transformacije</i>. Ljetopis socijalnog rada. Pravni fakultet sveučilišta u Zagrebu. Studijski centar socijalnog rada. Godište 20, br.2. str.95-117 Nastasić P. Hrnčić J. Brkić M. (2013). <i>Uloga psihijatrije u tretmanu nasilja u porodici</i>. Srpski arhiv za celokupno lekarstvo. Srpsko lekarsko društvo. Jul-avgust 141 (7-8), 554-560. Brkić M. Jugović A. Glumbić N. (2014). <i>Residential care for children with intellectual disabilities in the Social Protection system in Serbia</i>. European Journal of Social Work. 17(2), 2014, pp.237-251. Taylor and Francis. Brkić M. Stanković D. (2015). <i>People with Intellectual and Mental Disabilities in Social Care System in Serbia between Path Dependency and the Pursuit of Deinstitutionalization</i>. Serbian Political Thought, Insitute for Political Studies. Belgrade, 2/2015, p.p.81-92.
Prof.dr. Natalija Perišić	Satarić, N. Perišić, N. (2017). <i>Prigušena svetla grada – Studija o položaju i potrebama starijih domaćinstava Novog Beograda</i>. Beograd: Amity. Perišić, N. (2016). <i>Socijalna sigurnost – pojmovi i programi</i>.

	Beograd: Fakultet političkih nauka. Vidojević, J., Milošević, A., Perišić, N. (ur) (2015). <i>Izazovi globalizacije: siromaštvo i nejednakosti</i>. Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2008). <i>Socijalna politika – izazovi i perspektive evropeizacije</i>. Beograd: Zadužbina Andrejević. Perišić, N., Vesić, Z., Sjeničić, M. (2019). Međugeneracijska solidarnost u dokumentima i aktivnostima Evropske unije. <i>Socijalna politika</i>, 54(1): 51–72 Perišić, N. (2018). Karakteristike koncepta palijativnog zbrinjavanja u Srbiji – perspektiva kreiranja i sprovođenja javne politike. <i>Gerontologija</i>, 1(2018): 7–21. Perišić, N. (2018). O starenju u delu Simone de Bovoar. <i>Gerontologija</i>, 2(2018): 21–34. Čekerevac, A., Perišić, N., Tanasijević, J. (2018). Social Services for Migrants – the Case of Serbia. <i>Hrvatska i komparativna javna uprava – Croatian and Comparative Public Administration</i>, 18(1): 101-125. Perišić, N., Tanasijević, J. (2018). Female Labor Market Participation in Serbia. In: A. Zamfira, C. de Montlibert, D. Radu (Eds.). <i>Gender in Focus: Identities, Codes, Stereotypes and Politics</i> (pp. 314-331). Opladen, Berlin, Toronto: Barbara Budrich Publishers. Perišić, N. Vidojević, J. (2018). Rodni mejnstriming – izazovi koncepta i primena u socijalnoj politici. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i>, XII(19): 29–51. Perišić, N. (2018). Transformacija socijalne politike u Srbiji. <i>Sociološki pregled</i>, LII(3): 1080-1087. Perišić, N. (2018). Zapadno-balkanska migrantska ruta: uticaj candidature za članstvo u Evropskoj uniji na pozicije Srbije. <i>Politička revija</i>, 58(4): 89-104. Perišić, N. (2018). Od Lisabonske strategije do Strategije “Evropa 2020” – (dis)kontinuitet socijalne politike. U: D. R. Simić, D. Milenković, D. Živojinović (ur), <i>Evropa za mene</i> (str. 491-502). Beograd: Fakultet političkih nauka, Evropski pokret Srbija. Perišić, N. (2018). Social Welfare Reforms in Serbia – Undelivered Welfare for Able-Bodied Beneficiaries. <i>Revija za socijalna politika</i>, 11(14): 39–76. Perišić, N., Maksimović, A. (2017). Obrazovanje kao faktor socijalnog isključivanja dece migranata – studija slučaja Nemačke. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i>, XI(17): 131–150. Žegarac, N., Perišić, N., Džamonja Ignjatović, T., Hrnčić, J.,
--	--

	Brkić, M., Veljković, J., Burgund, A., Stanković, D., Pantelić, M., Vidojević, J. (2016). Ishodi učenja za studije socijalnog rada. U: N. Žegarac (ur). <i>Standardi za obrazovanje socijalnih radnika u Srbiji – Razvoj kompetencija za kvalitetnu profesionalnu praksu</i> (str. 46–48). Beograd: Fakultet političkih nauka. Žegarac, N., Perišić, N., Džamonja Ignjatović, T., Burgund, A., Pantelić, M., Stanković, D. (2016). Opšti standardi i kompetencije za obrazovanje socijalnih radnika. U: N. Žegarac (ur). <i>Standardi za obrazovanje socijalnih radnika u Srbiji – Razvoj kompetencija za kvalitetnu profesionalnu praksu</i> (str. 49–65). Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2016). Standardi i kompetencije za obrazovanje socijalnih radnika za rad sa odraslima i starima. U: N. Žegarac (ur). <i>Standardi za obrazovanje socijalnih radnika u Srbiji – Razvoj kompetencija za kvalitetnu profesionalnu praksu</i> (str. 79–93). Beograd: Fakultet političkih nauka. Žegarac, N., Perišić, N., Džamonja Ignjatović, T., Hrnčić, J., Brkić, M., Veljković, J., Burgund, A., Stanković, D., Pantelić, M., Vidojević, J. (2016). Learning Outcomes for Social Work. U: N. Žegarac (ur). <i>Standardi za obrazovanje socijalnih radnika u Srbiji – Razvoj kompetencija za kvalitetnu profesionalnu praksu</i> (str. 132–134). Beograd: Fakultet političkih nauka. Žegarac, N., Perišić, N., Džamonja Ignjatović, T., Burgund, A., Pantelić, M., Stanković, D. (2016). General Standards and Competencies for Education of Social Workers in Serbia. U: N. Žegarac (ur). <i>Standardi za obrazovanje socijalnih radnika u Srbiji – Razvoj kompetencija za kvalitetnu profesionalnu praksu</i> (str. 135–151). Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2016). Readmission in Serbia – Huge Challenges, Weak Opportunities. In: M. Zbinden, J. Dahinden, A. Efendić (Eds.) <i>Diversity of Migration in South-East Europe</i> (pp. 135–156). Bern: Peter Lang. Perišić, N. (2016). Novi odnosi javnog i civilnog sektora – partnerstva i ugovaranje u obezbeđivanju socijalne sigurnosti u Srbiji. <i>Sociološki pregled</i>, L(3): 347–370. Perišić, N. (2016). Ejdžizam i ejdžistička praksa – refleksije na socijalnu sigurnost starih u Srbiji. U: Lj. Manić, N. Simeunović Bajić (ur). <i>Javnost, stariji ljudi i mediji</i> (str. 61–88). Beograd: Univerzitet Džon Nezbit i Gerontološko društvo Srbije. Perišić, N. (2016). Reformy opieki społecznej między państwem a rynkiem: przypadek Serbii. In: A. Jagiełło-Szostak (Ed.), <i>Republika Serbii – Aspekty polityki wewnętrznej i międzynarodowej</i> (pp. 65–85). Wrocław: ATUT. Perišić, N. (2016). The Serbian Welfare State – A Transition Loser. In: K. Schubert, P. De Villota, J. Kuhlmann (eds.), <i>Challenges to European Welfare Systems</i> (pp. 647–669).
--	--

	Heidelberg, New York, Dordrecht, London: Springer. Perišić, N. Vidojević, J. (2015). The Role of Public Policies in Supporting Female Employment in Serbia. <i>The South Slav Journal</i>, 34(1-2): 58-86. Perišić, N. (2015). Migracije u Evropskoj uniji – politike, trendovi i izazovi. U: J. Vidojević, A. Milošević, N. Perišić (ur). <i>Izazovi globalizacije: siromaštvo i nejednakosti</i> (str. 169-188). Beograd: Fakultet političkih nauka. Čekerevac, A. Perišić, N. (2015). <i>Evropske socijalne vrednosti – izazovi za socijalnu situaciju u Srbiji</i>, str. 247-268. „Nova Evropa i njena periferija,“ Udruženje za političke nauke Srbije, Fakultet političkih nauka, 26-27/9/2015, Beograd, Srbija Vidojević, J. Perišić, N. (2015). The Power of Discourse: Reflections on the Obstacles to Social Inclusion of Roma in Serbia. <i>Social Inclusion</i> 3(5): 137-147. Perišić, N. Vidojević, J. (2015). Responses of the Serbian Welfare State to the Global Economic Crisis. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 22(2): 177-194. Čekerevac, A. Perišić, N. (2015). Emerging of the Socialist Welfare States in Serbia and Montenegro. <i>Serbian Political Thought</i>, VII(11): 149-171. Perišić, N. Pantelić, M. Vidojević, J. (2015). Zastupljenost problematike socijalne isključenosti u nastavnim programima na fakultetima Univerziteta u Beogradu, u: N. Žegarac, J. Todorović (ur), <i>Obrazovanje u oblasti socijalnog rada i socijalne politike za XXI vek</i> (str. 87-120). Niš: Univerzitet u Nišu. Perišić, N. (2014). Health Care System between the State and the Market – the Case of Serbia. <i>Serbian Political Thought</i>, 2/2014: 193-209. Perišić, N. (2014). Penzijski sistemi i politike – karakteristike, rizici i pravci razvoja. <i>Socijalna politika</i>, 3/2014: 11-28. Perišić, N. (2014). Strateški pravci penzionih reformi u Srbiji. <i>Gerontologija</i>, 2 (2014): 18-36. Sauer, M. Perišić, N. (2014). Local Networks in the Provision of Long-term Care Services in Serbia – a View from the South-East of Europe. <i>Sozialer Fortschritt</i>, 63(8): 209-215 Perišić, N. (2014). Koordinacija politika socijalnog uključivanja evropskih država blagostanja. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i>, VIII(11): 95-111. Perišić, N. (2013). Dugotrajna zaštita starih u sistemu socijalne sigurnosti Srbije. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i> 9/2013: 157-176. Perišić, N. (2012). Reformski procesi i praksa socijal-demokratskog modela. U: D. Vuković, N. Perišić (ur), <i>Rizici i</i>
--	--

	izazovi socijalnih reformi (str. 278-293). Beograd: Fakultet političkih nauka. Vuković, D. Perišić, N. (2012). Active Labour Market Measures in Serbia – Challenges and Results. <i>Ревуја за социјална политика</i>, 5(9): 45-84. Vuković, D. Perišić, N. (2012). The Social Aspects of the Global Crisis in Serbia. <i>Croatian International Relations Review</i>, XVII(66) - 2012: 75-101. Perišić, N. (2012). Karakteristike i dometi primene Otvorenog metoda koordinacije u evropskom i nacionalnom kontekstu. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i> 6 (7): 215-231. Vuković, D. Perišić, N. (2012). Socijalna sigurnost u tranziciji – izazovi i (ne)rešena pitanja reformi. U: Z. Stojiljković (ur), <i>Lavirinti tranzicije</i> (str. 133-145). Beograd: Friedrich Ebert Stiftung, Centar za demokratiju Fakulteta političkih nauka. Vuković, D. Perišić, N. (2011). Social Security Transition in Serbia – Twenty Years Later. In: M. Stambolieva, S. Dehnert (eds.), <i>Welfare States in Transition – 20 Years after the Yugoslav Welfare Model</i> (p. 228-261). Sofia: Friedrich Ebert Stiftung. Vuković, D. Perišić, N. (2011). Opportunities and Challenges of Social Security Transition in Montenegro. In: M. Stambolieva, S. Dehnert (eds.), <i>Welfare States in Transition – 20 Years after the Yugoslav Welfare Model</i> (p. 165-201). Sofia: Friedrich Ebert Stiftung. Perišić, N. (2011). Promena aktera socijalne sigurnosti. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i> 5/2011: 473-491. Perišić, N. (2011). Reforme zdravstva u Srbiji. U: D. Vuković, M. Arandarenko (ur), <i>Socijalne reforme – sadržaj i rezultati</i> (str. 275-292). Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2011). Razvoj socijalne politike Evropske unije. U: D. Vuković, <i>Socijalna politika Evropske unije</i> (str. 305-330). Beograd: Fakultet političkih nauka. Перишић, Н. (2010). Положај жена на тржишту рада – родна перспектива „држава благостања“. <i>Социјална мисао</i>, 65(5): 123-138. Perišić, N. (2010). Decentralization of Social Protection System in Serbia. In: D. Sandu (ed.), <i>European Societies in Transition – Social Development and Social Work</i> (p. 379-389). Iasi: European Branch of the International Consortium for Social Development. Перишић, Н. (2009). Транзиција у пост-социјалистичким земљама – стратегија реформи система пензијског осигурања. <i>Социјална мисао</i>, 63(3): 179-199. Perišić, N. (2009). Položaj i perspektiva istočnoevropskog socijalnog modela u procesima evropskih integracija –
--	---

	komparativni prikaz. U: I. Vujačić, Č. Čupić, B. Vranić (ur), <i>Konsolidacija demokratije – 20 godina nakon pada Berlinskog zida</i> (str. 162-179). Beograd: Konrad Adenauer Stiftung, Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2009). Nova realnost na tržištu rada u Francuskoj. U: D. Vuković, M. Arandarenko (ur), <i>Socijalna politika i kriza</i> (str. 242-258). Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. Vidojević, J. (2009). Novi laburisti – reforme sistema dugotrajnog zbrinjavanja starih. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i> 3/2009: 667-683. Перишић, Н. (2009). Вредносни аспекти класификација социјалних држава. <i>Социјална мисао</i>, 64(4): 57-72. Vuković, D. Perišić, N. (2008). Active Social Policy – Contents and Reform Challenges. In: M. Gerovska-Mitev (ed.), <i>Reframing Social Policy – Actors, Dimensions and Reforms</i> (p. 118-132). Skopje: Friedrich-Ebert-Stiftung. Перишић, Н. (2008). Европски социјални модели – закључна разматрања. <i>Социјална мисао</i>, 57(1): 113-123. Perišić, N. (2008). Socijalna država – evolucija jedne ideje. <i>Sociologija</i>, 2: 207-224. Perišić, N. (2008). Evropska politika zaposlenosti. U: D. Vuković, M. Arandarenko (ur), <i>Tržište rada i politika zaposlenosti</i> (str. 58-75). Beograd: Fakultet političkih nauka. Vuković, D. Perišić, N. (2008). Konceptualni okvir aktivne socijalne politike. <i>Godišnjak Fakulteta političkih nauka</i> 2/2008: 405-418. Перишић, Н. (2008). Теоријски приступи о настанку и развоју државе благостања. <i>Социјална мисао</i>, 60(4): 149-165. Перишић, Н. (2007). Европске социјалне вредности – „Трошак“ и границе проширења Европске уније. <i>Социјална мисао</i>, 55(3): 23-37. Perišić, N. (2007). Politike i programi socijalne uključenosti u Evropskoj uniji. U: D. Vuković, A. Čekerevac (ur), <i>Socijalna politika i socijalne reforme</i> (str. 225-240). Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2006). Socijalni rizici i izazovi post-industrijskog razvoja – primer nordijskih zemalja. U: D. Vuković, A. Čekerevac (ur), <i>Socijalna politika u procesu evropskih integracija</i> (str. 138-154). Beograd: Fakultet političkih nauka. Perišić, N. (2006). Medijacija u visokom obrazovanju. U: T. Džamonja-Ignjatović, N. Žegarac (ur), <i>Medijacija – koncepti i konteksti</i> (str. 168-175). Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. Perišić, N. (2004). Reforme socijalne pomoći u SAD i njihovi efekti. U: A. Čekerevac (ur), <i>Socijalni rad i socijalna politika –</i>
--	--

	<i>Zbornik radova VI</i> (str. 125-143). Beograd: Fakultet političkih nauka.
Doc. Dr. Nusreta Salić	<i>Socijalna gerontologija</i>, (naučna knjiga), OFF -SET Tuzla, 378 str. CIP - Katagolizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo, (613.98 (075.8) 364.4-053.9 (075.8) (ISBN 978-9958-31-267-0.COBISS.BH-ID 23298310). Šarić, H., Delić, Z., Kovačević, R., Gutić, B., Bečić, Z., Babić, D., Pandžić, A., Lučić, E., Alibegović, A. i Salić, N.(2012); <i>Istraživačka studija - Percepcija i stavovi uposlenika o stanju u organizacionim jedinicama MUP-a Tuzlanskog kantona</i>“, ISBN 978-9958-764-48-6, Grin doo Gračanica. Salić N., Lučić E., Ramić S. (2018); <i>Centar za socijalni rad kao organ starateljstva u postupku porodičnog posredovanja</i>, DHS-Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina III, broj I (4), Str. 145- 165, Tuzla, UDK 364-5 347.61, ISSN 2490-3604 (print), ISSN 2490-3647 (online). Tov, E., Pandžić, A., Salić, N., Muftić, E., (2017). <i>Svjetski kafe - kreativna metoda poboljšanja dijaloga i razmjene znanja</i>, Zbornik radova s Međunarodne naučno-stručne „Maloljetnička delinkvencija“ - Dijalog, razmjena iskustava i znanja. 5.6.11.2014., str. 231 - 248, OFF-SET, Tuzla, (ISBN 978-9958-31-295-3.COBIS BH-ID 23826950). Salić N., Lučić, E. (2016). <i>Cjeloživotno učenje kao faktor u smanjenju siromaštva</i>, DHS - Društvene i humanističke studije: Časopis Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Godina I, broj I, STR. 385- 402, Tuzla, UDK 364-5 347.61, ISSN 2490-3604 (print), ISSN 2490-3647 (online). Salić N., Šarić H. (2015). <i>Počinioci nasilja nad starijim osobama</i>. Novi Muallim. Udruženje ilmije Islamske zajednice u BiH, Br.65. 40-47. UDK 364.63-027.55-053.9(497.6 Tuzla) Salić N. (2014). <i>Socijalne institucije u Bosni i Hercegovini: Ko brine o socijalnim kategorijama</i>, Novi Muallim, Udruženje ilmijje Islamske zajednice u BiH, br.58. Str. 25-31. UDK 364-7. Šadić S., Salić N. (2015). <i>Social and economic causes of elderly violence in Bosnien society</i>, In: Violence against the elderly Challenges-Research-Action, Toronto: European Association of Schools of Social Work. ISBN 978-0-9950471-0-5. Šarić, H., Salić, N.,(2008). <i>Razumijevanje kockanja kao socijalnopatološke pojave</i>. Zbornik radova br. 9, Filozofski

	fakultet Univerziteta u Tuzli, str. 291–308. Čišić, B., Šarić, H., Karić, N., Lučić, E., Pandžić, A., Salić, N., Selimović, S. (2009). <i>Ispitivanje problema socijalnih institucija i organizacija u radu na povratku žrtava nasilja u lokalnu zajednicu na području Tuzlanskog kantona</i> in: Socijalna reintegracija, Univerzitet u Tuzli, Univerzitet u Baselu. str. 17-25. Čišić, B., Šarić, H., Karić, N., Lučić, E., Pandžić, A., Salić, N., Selimović, S. (2009). Socijalna integracija povratnika na područje sjeveroistočne BiH, Zbornik radova "Socijalna reintegracija", str. 26 – 35, Vol. 9. publikovan u okviru projekta "<i>Poboljšanje socijalnih službi i uloge istraživanja u obalsti socijalnog rada</i>" u saradnji Univerziteta u Tuzli i Univerziteta u Basel – Švicarska. Tuzla. Šarić H., Salić N. (2010). <i>Odnos socijalne gerontologije i socijalne patologije - analitički pristup</i>. Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Međunarodna znanstvena konferencija "Socijalni rad i borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti – profesionalna usmjerenost u zaštiti i promicanju ljudskih prava", Mostar : Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru. str. 119-127. Šarić, H., Čišić, B., Karić, N., Lučić, E., Pandžić A., Salić, N., (2012). <i>Uloga socijalnog radnika u radu s ovisnicima o alkoholu – analitički pristup</i>. Zbornik radova, Prvi alkoholološki simpozij Bosne i Hercegovine s međunarodinim učešćem, pod nazivom "Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja, Klinika za psihijatriju UKC Tuzla, ISBN 978-9958-623-03-5, 23.-24.4.2010, str.139-149, Tuzla.
--	--

5. Raspoloživi materijalno-tehnički kapaciteti za organiziranje doktorskog studija

Studijski program će se realizovati u prostorijama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli. Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli raspolaže adekvatnim prostorom i potrebnom tehničkom podrškom za izvođenje svih predviđenih aktivnosti na Doktorskom studiju iz područja socijalnog rada i socijalne politike. Nastava će se izvoditi u učionici P-06 koja je opremljena odgovarajućom opremom za savremeno izvođenje nastave (video, LCD projektori i drugo). Studentima je na raspolaganju i biblioteka Filozofskog fakulteta te odgovarajuće elektronske baze podataka. Fakultetska biblioteka/čitaonica raspolaže početnim fondom recentne literature iz područja socijalnog rada i predmeta koji su predviđeni kao obavezni, odnosno izborni.

6. Struktura studijskog programa

Studij je organiziran po načelima ECTS bodovnog sistema. Traje tri godine, odnosno šest semestara. Svaka akademska godina sastoji se od po dva semestra, a tokom svakog semestra student treba ostvariti 30 bodova. Studij ima jedan smjer – **smjer socijalnog rada**. Struktura doktorskog programa temelji se na: nastavnom dijelu (50 ECTS-a) i individualiziranom naučno-istraživačkom dijelu (130 ECTS-a).

Program nastave doktorskog studija iz socijalnog rada utvrđuje se zasebnim nastavnim planom koji za svaku generaciju polaznika potvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta. Broj obaveznih te široki raspon ponuđenih izbornih predmeta omogućava veliku individualizaciju studija. Istraživanjima i istraživačkim radovima potiču se studenti da prate aktualnu naučnu literaturu te da spram nje zauzimaju kritički odnos. Detaljno upoznavanje aktualnih istraživanja kako onih u zemlji tako i onih u svijetu, te diskusija s autorima istraživanja kad god je to moguće, studentima omogućava praćenje najsavremenijih trendova i analizu savremenih metodoloških pristupa u procesu istraživanja.

Studij je organiziran kroz mentorski sistem i omogućava individualizaciju studija u skladu sa naučno-istraživačkim interesima svakog pojedinog studenta. Kroz cijelo trajanje studija studenti se pripremaju i uključeni su u naučno-istraživački rad. Studij završava izradom i obranom doktorske disertacije. Završetkom studija i obranom doktorske disertacije polaznici stiču diplomu doktora društvenih nauka/znanosti iz područja socijalnog rada.

6. Nastavni plan doktorskog studija

Studij traje 6 semestara pri čemu student mora ostvariti 180 ECTS bodova, odnosno 30 bodova po jednom semestru.

6.1. Struktura doktorskog studija

Semestar	Aktivnost				ECTS	Ukupno ECTS
	Obavezni predmeti	Izborni predmeti	Disertacija	Naučno-istraživački rad		
I	2	1		*	22 8	30
II	2		*	*	14 16	30
III	1		*	*	7 23	30
IV		1	*	*	7 23	30
V			*	*	20 10	30
VI			*		30	30

6.2. Obavezni predmeti

R.br.	Naziv predmeta	Semestar	Broj sati	ECTS
1.	Socijalni problemi i rizici u globalnom okruženju	I	30/120	7
2.	Metodologija naučnih istraživanja u socijalnom radu	I	30/120	8
3.	Socijalna politika u BiH i evropski socijalni model	II	30/120	7
4.	Odabrana područja socijalnog rada	II	30/120	7
5.	Socijalni rad i porodica	III	30/120	7

Na svim obaveznim predmetima izvodi se 30 sati predavanja i 120 sati samostalnog rada studenta.

6.3. Izborni predmeti

R.br.	Naziv predmeta	Semestar	Broj sati	ECTS
1.	Socijalna politika i demografsko migracioni procesi	I	30/120	7
2.	Socijalno patološke pojave u procesu globalizacije	I	30/120	7
3.	Supervizija i profesionalno sagorijevanje u socijalnom radu	IV	30/120	7
4.	Savremeni izazovi u socijalnoj gerontologiji	IV	30/120	7

Polaznik bira između ponuđenih izbornih predmeta. Svaki izborni predmet donosi 7 ECTS bodova.

7. Minimalni i maksimalni broj studenata

Minimalan broj studenata je 3

Maksimalan broj studenata je 10

Minimalan i maksimalan broj studenata su utvrđeni na temelju materijalno tehničkih i kadrovskih uslova za realizaciju Programa doktorskog studija te na osnovu okvirne procjene troškova.

Na predmetima gdje je broj studenata 3 i manji održat će se konsultativna nastava sa najmanje jednom trećinom a najviše jednom polovinom predviđenog fonda sati.